

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 10. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 25. november 2016

Tidspunkt: kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Carsten Kudsk (DF), Jan E. Jørgensen (V), Christina Egelund (LA), Jens Joel (S), Henning Hyllested (EL), Søren Søndergaard (EL), Nikolaj Villumsen (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Zenia Stampe (RV), Holger K. Nielsen (SF) og Rasmus Jarlov (KF).

Desuden deltog: udenrigsminister Kristian Jensen, uddannelses- og forskningsminister Ulla Tørnæs, erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen, transportminister Hans Christian Schmidt og energi-, forsynings- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt.

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 3504 (udenrigsanliggender - udvikling) den 28. november 2016

Udenrigsministeren sagde, at der var et punkt til forhandlingsoplæg. De øvrige punkter var til orientering.

1. Relationerne mellem EU og AVS-landene post 2020

– *Politisk drøftelse*

JOIN (2015) 0033

Rådsmøde 3504 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 94 (udvalgsmødereferat side 24, senest behandlet i EEU 9/10-16)

Udenrigsministeren: På rådsmødet den 26. oktober 2015 var der en første drøftelse af det fremtidige samarbejde mellem EU og AVS-landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet, når Cotonouaftalen udløber i 2020. Kommissionen og EU's Fælles Udenrigstjeneste har siden gennemført en offentlig høringsproces og en evaluering af det hidtidige samarbejde.

Næste skridt er formuleringen af et egentligt mandat for de kommende forhandlinger med AVS-landene. Som afsæt for dette arbejde har Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten den 22. november fremlagt en meddelelse og en analyse med forslag til formatet for det fremtidige samarbejde - rækkende fra en bevarelse af det eksisterende format til et simpelt udløb af Cotonouaftalen.

Kommissionen og EU's Fælles Udenrigstjeneste argumenterer i meddelelsen for, at EU bedst kan forfølge sine interesser gennem indgåelsen af en juridisk bindende fælles paraplyaftale med alle AVS-landene. Det foreslås at kombinere paraplyaftalen med regionale aftaler under hensyntagen til øget regionalisering og forskelligheder blandt AVS-landene. Som et væsentligt aspekt åbnes i meddelelsen desuden op for inddragelse af andre udviklingslande, der ikke allerede er en del af AVS-samarbejdet.

Regeringen vil arbejde for, at de fremtidige forhandlinger med AVS-landene klart signalerer, at EU fortsat ønsker at være engageret i et tæt samarbejde – både med AVS-landene og alle andre partnerlande. Et nyt samarbejdsformat er dermed ikke udtryk for manglende interesse – snarere tværtimod.

Den nuværende samarbejdsmodel med AVS-landene har sit udspring i afviklingen af de europæiske kolonier. Verden, herunder Europa, har siden udviklet sig meget. At nøjes med mindre ændringer i den nuværende aftale vil derfor efter regeringens opfattelse være en forpasset mulighed for at sikre et tidssvarende, relevant, ligeværdigt og effektivt partnerskab. Vi vil derfor arbejde for, at forhandlingerne bliver brugt til at undersøge alternativer og bedre måder at samarbejde på om vigtige spørgsmål - såsom migration og jobskabelse, menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse. Vi skal i den forbindelse se nærmere på, om samarbejdet med fordel kan videreføres som regionale og bilaterale partnerskaber inden for rammerne af den nuværende EU-traktat, som det er tilfældet med andre lande uden for AVS-kredsen.

For regeringen er det desuden vigtigt, at det fremtidige samarbejde også åbner op for ikke-AVS-lande og forankres i et bredt partnerskab om gennemførelsen af EU's globale strategi og 2030-dagsordenen. Endelig støtter regeringen anbefalingerne om tættere samarbejde med ikkestatslige aktører og især regionale organisationer som eksempelvis Den Afrikanske Union.

På rådsmødet ventes som nævnt en første drøftelse af den nye meddelelse. Jeg vil vende tilbage til Folketingets Europaudvalg, når forhandlingerne er længere fremme.

Søren Søndergaard understregede, at der blev givet mange penge fra EU til nogle af AVS-landene inden for rammerne af Cotonouaftalen. En del af dem gik til regeringsførelse og statsopbygning. Ikke alle lande havde været forpligtet til at få foretaget en uafhængig revision, men det var vigtigt at slå fast, at penge til regeringer og statsinstitutioner – som er ensbetydende med udviklingsbistand – skal efterfølges af en obligatorisk uafhængig revision. Kravet var rejst af Europa-Parlamentet, fordi man ellers risikerer, at pengene går tabt i korrupsion, militærmateriel etc. Ville ministeren være opmærksom på det?

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvordan migration ville komme til at spille en større rolle i en eventuel ny Cotonouaftale.

Udenrigsministeren var enig i behovet for uafhængig revision og i, at det var vigtigt, at man i statsopbygningen sørger for, at institutionerne spiller en reel rolle i landene – ellers

risikerer man, at nogle af midlerne ikke bliver brugt til det, man gerne ville. Ministeren så gerne Cotonouaftalens fortsatte eksistens, men sagde, at forpligtelsen vedrørende tilbagetagelse var vigtig sammenholdt med nogle klare regler for samarbejdet om tilbagetagelse. Vækst kunne være med til at forhindre migration, idet erfaringen viser, at den modvirker store børneflokkene. I Bangladesh var fødselsraten pr. kvinde f.eks. gået fra over 6 til 2,8 børn i takt med den forbedrede økonomiske udvikling.

Søren Søndergaard takkede for meldingen om den uafhængige revision.

Kenneth Kristensen Berth var enig med ministeren i, at det tydede på, at vækst er lig med færre børnefødsler, men samtidig var der også en klar tendens til, at vækst i et land med et relativt lavt udgangspunkt medfører migration. Væksten betyder, at mennesker får en økonomisk mulighed for at bevæge sig til f.eks. Europa – en mulighed, som de ikke havde, da de sad med et lille landbrug i en lerhytte et sted og ikke havde en kinamands chance for at betale en menneskesmugler for at komme til den italienske kyst. Det var mennesker med en vis indtægt, man så komme til Europa

Udenrigsministeren bekræftede over for Kenneth Kristensen Berth, at der i nogle lande var en sammenhæng mellem vækst og migration på kort sigt. Det kunne være af flere årsager: ny mobilteknologi, der gør det meget nemmere at se, hvordan man bor i andre dele af verden, og billigere transport, der gør det muligt at flytte sig for færre midler. Han troede ikke på, at det langsigtede svar på migration var mere fattigdom. Svaret måtte derimod være at skabe en udvikling, så der er håb for en fremtid i ens eget hjemland, og at sørge for at administrere grænserne, så man kontrollerer migrationen. Han var på ingen måde tilhænger af fri migration til Europa, men gik ind for en kontrolleret migration for de grupper, hvor der er et behov. Fremskrivninger viste, at ca. 600 millioner afrikanere skal ud på arbejdsmarkedet i løbet af de næste 10 år, og hvis de ikke har en chance for job og for en fremtid i deres hjemland, vil de migrere. Han mente, at migrationsbølgen kun kunne bekæmpes og stoppes, hvis man sikrede økonomisk vækst i landene og samtidig også en mere effektiv grænsekontrol – både i landene og i Europa.

Se i øvrigt diskussionen om migration og udvikling under punkt 3.

2. Revision af den europæiske konsensus om udviklingspolitik

– *Politisk drøftelse*

JOIN (2015) 0033

Rådsmøde 3504 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 94 (udvalgsmødereferat side 24, senest behandlet i EUU 9/10-16)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil der også være en første drøftelse af udkastet til den nye europæiske konsensus baseret på Kommissionens meddelelse fra den 22. november.

Den europæiske konsensus svarer til EU's overordnede udviklingspolitiske strategi. Den nye konsensus vil derfor indgå som en del af EU's eksterne opfølgning på verdensmålene og udmøntningen af EU's globale strategi fra juni 2016. Revisionen af konsensus skal ligeledes ses i sammenhæng med Kommissionens meddelelse om EU's opfølgning på 2030-dagsordenen "Næste skridt mod en bæredygtig europæisk fremtid", som også blev præsenteret den 22. november.

Verden har forandret sig markant siden 2006, hvor den nuværende europæiske konsensus blev vedtaget. Det har rammerne for EU's udviklingssamarbejde med Lissabontraktatens ikrafttræden også. Den nye konsensus vil – med afsæt i verdensmålene – skulle tage højde for disse forandringer og de globale udfordringer, EU står over for.

For det første er det positivt, at 2030-dagsordenen og verdensmålene står centralt i forslaget til en ny europæisk konsensus. EU og medlemslandene spillede en aktiv rolle i FN-forhandlingerne om verdensmålene. Regeringen ønsker, at EU fortsat går forrest, også når det gælder udmøntningen af verdensmålene både hjemme og i samarbejde med udviklingslandene.

For det andet finder regeringen det vigtigt, at en ny konsensus tager højde for den klare sammenhæng mellem udvikling, skrøbelighed og sikkerhed. 60 pct. af verdens fattige og sårbare forventes i 2030 at bo i skrøbelige samfund. Derfor skal vi blive endnu bedre til at arbejde med fattigdomsbekæmpelse i skrøbelige situationer og dermed også bekæmpe en af årsagerne til migration. Regeringen arbejder i den forbindelse for at styrke koblingen mellem EU's humanitære og udviklingspolitiske indsatser. Det vil vi gerne have bedre afspejlet i forslaget.

For det tredje støtter regeringen styrkede partnerskaber. Vi vil fortsat arbejde for, at EU's medlemslande på ny forpligter sig til målet om at yde 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand - herunder 0,2 pct. til de mindst udviklede lande. Men offentlig bistand er ikke tilstrækkelig til at indfri verdensmålene. Det kræver et bedre sammenspil mellem alle aktører, herunder den private sektor og civilsamfundet.

I tillæg til disse overordnede prioriteter vil regeringen arbejde for, at unge, ligestilling og kvinders rettigheder, god regeringsførelse, demokrati og sammenhængende politikker får en markant plads i EU's nye udviklingspolitiske strategi.

Endelig er det vigtigt for regeringen, at det videre arbejde med henholdsvis konsensus og det fremtidige EU-AVS-samarbejde tænkes tæt sammen. De to processer vil udgøre platformen for en nytænkning af hele EU's fremtidige udviklingssamarbejde. Fra dansk side vil vi derfor arbejde aktivt for, at de to forløb samkøres til en samlet ny model for EU's samarbejde med udviklingslandene.

Se i øvrigt diskussionen om migration og udvikling under punkt 3.

FO 3. Migration og udvikling, herunder den eksterne investeringsplan (EIP) og etableringen af en ny europæisk fond for bæredygtig udvikling (EFSD)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0234, KOM (2016) 0586, KOM (2016) 0581

Rådsmøde 3504 – bilag 1 (sammenfatning side 9)

Rådsmøde 3504 – bilag 2 (henvendelse af 23/11-16 fra Globalt Fokus)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 660 (udvalgsmødereferat side 833, senest behandlet i EUU 4/5-16)

Udenrigsministeren: Jeg vil starte med punktet til forhandlingsoplæg. Det er Kommissionens forslag til en ekstern investeringsplan til at imødegå af de grundlæggende årsager til migration og specifikt forordningsforslaget om at etablere en europæisk fond for bæredygtig udvikling. Sagen vil blive berørt på rådsmødet under et bredere dagsordenspunkt om migration og udvikling. Jeg vender tilbage til de øvrige elementer senere.

Forordningsforslaget om en ny fond for bæredygtig udvikling indgår som et af tre ben i Kommissionens forslag til ekstern investeringsplan. Formålet er at mobilisere private investeringer, der kan skabe job og bæredygtig vækst i særlig Afrika og Europas nabolande mod syd og øst. Forslaget kan dermed ses som en ekstern pendant til EU's investeringsplan for Europa og den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI).

Den nye fond indebærer først og fremmest etablering af en garantiordning, der kan absorbere noget af risikoen for private og offentlige partnere. Dermed ønsker EU at gøre det mere attraktivt at investere i fattige og skrøbelige lande, der typisk er forbundet med en højere risiko, som kan afskrække især private investorer. Fonden vil trække på midler fra de eksisterende regionale faciliteter for blandet finansiering i Afrika og det østlige naboland.

De to andre ben i den eksterne investeringsplan består af øget teknisk assistance til blandt andet lokale myndigheder til forbedring af konkrete investeringsprojekter samt målrettede udviklingsprogrammer og politisk dialog for at forbedre investeringsklima, re-former og regeringsskifte.

For så vidt angår finansieringen, lægger Kommissionen op til 3,35 mia. euro, der overvejende tilvejebringes via omprioriteringer inden for EU's budget og den Europæiske Udviklingsfond. Kommissionen anslår, at EU derved kan mobilisere andre offentlige og private investeringer, så det samlede beløb bliver mindst 44 mia. euro.

Det Europæiske Råd opfordrede i oktober til, at Rådet når til enighed om forslaget inden udgangen af året med henblik på hurtig igangsættelse af forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Da der er en stram tidsplan, vil jeg af hensyn til udvalget gerne forelægge sagen til forhandlingsoplæg i dag.

FO Mit forhandlingsoplæg er, som følger:

- Regeringen støtter Kommissionens forslag om en ekstern investeringsplan og herunder etableringen af en ny fond for bæredygtig udvikling. Regeringen bakker op om, at EU gennem styrket offentlig-privat samarbejde bidrager til job og vækst, herunder med fokus på unge, kvinder og piger, for derved at imødegå grundlæggende årsager til migration og samtidig fremme 2030-dagsordenen og de 17 verdensmål. Det harmonerer godt med de danske prioriteter.
- Regeringen støtter, at forslaget geografiske fokus først og fremmest er på Afrika og Europas nærområder mod syd og øst. Der bør dog også gives mulighed for, at udvalgte andre lande kan indgå, hvis de er relevante fra et migrationsperspektiv.
- Regeringen vil endvidere arbejde for, at den nye fond og de øvrige dele af forslaget supplerer eksisterende migrationsinitiativer, bl.a. Valletthandlingsplanen. Det er vigtigt, at fonden bidrager til investeringer og udviklingsresultater, som ellers ikke ville have fundet sted.
- Regeringen finder endvidere, at Den Europæiske Investeringsbank (EIB) har værdifuld ekspertise, der bør inddrages i fondens arbejde. Regeringen arbejder for, at Kommissionen og EIB i fællesskab finder en model, der sikrer, at den nye fond drager fordel af EIB's mangeårige erfaringer.
- Regeringen finder, at der bør være adgang til fonden for både europæiske og ikkeeuropæiske institutioner for at sikre nødvendig fleksibilitet. Nogle steder vil det for eksempel være givent at samarbejde direkte med Den Afrikanske Udviklingsbank. Det vurderes desuden, at Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) vil kunne få adgang til fonden, såfremt IFU afbindes som forudsat i lovforslag L81.
- Endelig vil regeringen arbejde for, at de afsatte midler i videst muligt omfang skal kunne opgøres som udviklingsbistand i henhold til DAC-reglerne. Regeringen lægger vægt på, at finansieringen tilvejebringes via omprioriteringer inden for EU-budgettet og den Europæiske Udviklingsfond, og at eventuelle bidrag fra medlemslandenes side skal være frivillige, som der i øvrigt også lægges op til i forslaget.

Resten af punktet er til orientering.

På rådsmødet ventes også en bredere statusdrøftelse om migration og udvikling 1 år efter Vallettatopmødet. Drøftelsen vil bl.a. bidrage til at forberede et møde blandt embedsmænd i februar, hvor EU og de afrikanske lande vil se på resultaterne af samarbejdet og drøfte vejen fremad.

EU's trustfond står centralt i opfølgningen på Vallettatopmødet og har i det forgangne år bevilget støtte til projekter i udvalgte oprindelses- og transitlande i Nordafrika, i Sahelområdet, ved Tchadsøen og på Afrikas Horn. Projekterne har fokus på at imødegå grundlæggende årsager til migration, bl.a. ved at skabe bedre levevilkår og vækst- og jobmuligheder. Andre projekter retter sig mod en bedre håndtering af irregulær migration og bekæmpelse af menneskesmugling og -handel. Fonden har vist sig som et hurtigt og fleksibelt instrument. Fremadrettet vil det være væsentligt at sikre, at indsatserne er baseret på klare årsagssammenhænge og forbliver relevante i en migrationsammenhæng.

Det Europæiske Råds møde i juni i år støttede etableringen af migrationspartnerskaber med visse oprindelses- og transitlande for at styrke samarbejdet om migration, herunder også om tilbagetagelse. I første omgang koncentrerer man sig om fem afrikanske lande: Nigeria, Niger, Senegal, Mali og Etiopien.

Regeringen bakker op om tilgangen og brugen af alle relevante udenrigspolitiske instrumenter – herunder også de udviklings- og handelspolitiske – som løftestænger for at sikre effektive tilbagetagelesesaftaler. Partnerskaberne bygger på en skræddersyet tilgang til de enkelte lande. De partnerlande, der samarbejder om tilbagetagelse, vil blive tilgodeset, mens manglende vilje til at samarbejde kan få negative konsekvenser.

Den intensiverede dialog har allerede styrket samarbejdet mellem partnerne om migration. Der ses for eksempel fremskridt i forhold til indsatser mod menneskesmugling og irregulær migration og i samarbejdet om tilbagetagelse. Det Europæiske Råd vil på sit møde i december beslutte, om partnerskabstilgangen skal udvides til andre lande.

På rådsmødet ventes også en bredere statusdrøftelse om migration og udvikling 1 år efter Vallettatopmødet. Drøftelsen vil bl.a. bidrage til at forberede et møde blandt embedsmænd i februar, hvor EU og de afrikanske lande vil se på resultaterne af samarbejdet og drøfte vejen fremad.

Rasmus Nordqvist bad ministeren uddybe, hvilke poster man ville ompostere fra for at finansiere fonden. Hvis pengene blev taget fra udviklingsmidler, ville det vel betyde, at det gik ud over ulandene. Skulle midlerne opgøres som udviklingsbistand efter DAC-reglerne, og fik det betydning for den samlede danske udviklingsbistand? Hvis ja, på hvilken måde? Det fremgik ikke tydeligt, om man i forhandlingerne ville være opmærksom på, at etableringen af investeringsfonde skal leve op til reglerne for ansvarlig virksomhedsadfærd. Ville ministeren presse på for, at det blev gjort tydeligt i aftalen?

Søren Søndergaard henviste til, at der på topmødet i Valletta havde været en bred drøftelse af migration, af de grundlæggende årsager og af tilbagetagelsesaftaler. Havde ministeren overvejet, om der var et modsætningsforhold mellem de to aspekter af migration? Ved at fjerne årsagerne til migration ville man få mindre migration på lang sigt, mens den kortsigtede løsning var forbundet med tilbagetagelsesaftaler.

Holger K. Nielsen mente, at det var fornuftigt at lave en fond, der forbedrer infrastrukturen i de forskellige lande. Han var dog nysgerrig efter at vide mere om koblingen til DAC-reglerne. Som han havde forstået det, skulle pengene skaffes via omprioriteringer inden for EU's budget, men var henvisningen til DAC-reglerne udtryk for en forøgelse af EU-budgettet på området? Og ville det så betyde, at man kunne spare tilsvarende i den danske udviklingsbistand og samtidig overholde målet om at give 0,7 pct. af BNI til udviklingsbistand? Kunne det kompensere for, at Danmark skærer i sin bistand, at man bruger DAC-reglerne i en EU-kontekst?

Udenrigsministeren svarede, at Danmark med sit bidrag til EU – ligesom de andre EU-lande – havde øremærket nogle penge til EU's udviklingsbistand. Ved udgangen af hvert år viste der sig at være projekter, som man ikke havde fået igangsat, eller som man så sig nødsaget til at udskyde. Man skulle så finde ud af, hvad man ville stille op med disse uallokerede midler. Det danske bidrag til EU's udviklingsbistand var på 15 mia. kr. Fra dansk side havde man påpeget vigtigheden af, at midler, der oprindeligt var regnet som udviklingsmidler, skulle blive ved med at være det. Det var ikke for at spare, men for at undgå, at man i fonden beskæftiger sig med projekter, der ikke har med udvikling at gøre. Den danske andel af EU's udviklingsmidler var opgjort i finansloven som Danmarks udviklingsbistand gennem EU, og nu måtte man sørge for, at pengene ikke blev brugt i lande i lande eller på projekter, der ikke hører ind under DAC-reglerne. Man kunne sige, at EU gjorde det samme, som man har dansk side havde gjort med investeringsfonden IFU, med Klima-investeringsfonden, og som den nuværende regering ønskede at gøre i forbindelse med den kommende SDG-fond, nemlig at blande offentlige og private midler, så der samlet kan bruges mere på udvikling. Det betød dog hverken en forøgelse af eller besparelse i udviklingsbistanden. Man brugte bare pengene på en klogere måde.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, præcis hvor ministeren så et fremskridt i bekæmpelsen af menneskesmugling. Så man på antallet personer, der kom over Middelhavet, havde han ikke en opfattelse af, at noget havde ændret sig. Han syntes i øvrigt ikke, at regeringens kobling mellem tilbagesendelsesaftaler og det beskrevne projekt til forhandlingsoplæg var krystalklar. Dansk Folkeparti anså princippet om noget for noget som et bærende element i udviklingspolitik, men syntes ikke, at det var lykkedes at forene dette initiativ med det princip. Initiativet skulle bl.a. inkludere kvinder, og det var både godt og moderne, men de både, der kom over Middelhavet, indeholdt forbavsende få kvinder. Det var med få undtagelser unge mænd i deres bedste alder. Hvis initiativet skulle have gang på jorden, skulle de lande, der skulle hjælpes, først udvise vilje til at samarbejde. Kenneth Kristensen Berth sagde, at hvis der var vilje fra den række af Sahellande, som ministeren havde nævnt, ville han være meget åben over for at belønne landene for deres opdæmning af flodbølgen af mennesker fra Afrika. Han kunne bare ikke se den vilje, som ministeren talte om.

Zenia Stampe hørte ministeren sige, at manglende vilje til at lave tilbagesendelsesaftaler kunne have negative konsekvenser for landene. Regeringen mente, at der skulle gøres passende brug af konditionalitet, men hvor var balancen? Det Radikale Venstres mandat var klart betinget af den. Hun var med på, at man kunne bygge konditionalitet ind i en aftale og koble det op på viljen til at indgå hjemsendelsesaftaler. Omvendt var det en gammel diskussion, hvor meget man kunne bruge den type midler til at påvirke et land. Man havde også diskuteret i andre sammenhænge, om man skulle gøre udviklingsbistand afhængig af, om et land eller en regering gør nogle bestemte ting. Hun mente, at man godt kunne knytte investeringer op på incitamenter, når det handlede om større politikker og om penge til at gennemføre større investeringer til gavn for hele landet, men var der tale om støtte, som gik mere direkte til de fattige eller til flygtninge i transit, ønskede hun ikke, at konditionaliteten skulle finde anvendelse. Det skulle ikke gå ud over de forfulgte og den reelle fattigdomsbekæmpelse i et land, at landets ledelse ikke ønskede at tage imod immigranter. Man kunne derimod godt indgå større aftaler og partnerskaber, der handler om at bygge en bæredygtig økonomi, afhængige af tilbagesendelsesaftaler.

Udenrigsministeren svarede, at fonden skulle finansieres af omprioriteringer af nuværende instrumenter. Der kom muligvis en yderligere garantistillelse oveni, der gjorde, at fondens kernekapital ville komme op på 4,1 mia. euro. De penge var altså taget fra omprioriteringer inden for budgettet af de projekter, som alligevel ikke var blevet realiseret, og af den margin til uforudsete udgifter, som man nu turde disponere over, fordi man var kommet så langt hen på året. Både EU og Danmark holdt en pulje penge tilbage, i tilfælde af at der skete noget, der krævede ekstra humanitær assistance, i den allersidste fase af året. Det lærte man at gøre på den hårde måde i 2004 med tsunamien. Omprioriteringen af udviklingsbistand i EU havde ingen indflydelse på hele DAC-regnskabet, hvis den nye fond lavede udviklingsorienterede tiltag og holdt sig inden for DAC-reglerne. Derfor sagde man, at det skulle være kompatibelt med DAC-systemerne.

Over for Rasmus Nordqvist bekræftede ministeren, at man levede op til gældende regler om miljø, arbejdstagerrettigheder og investeringsetik. Det var også en af grundene til, at man i forbindelse med L 81 talte om at gøre det muligt for IFU ikke kun at arbejde med danske virksomheder, men også lidt bredere. Grundlaget var, at man levede op til samtlige forpligtelser om den rettighedsbaserede tilgang til investeringer.

Til Søren Søndergaard sagde ministeren, at diskussion om årsager til migration og tilbagesendelsesaftaler kunne vinkles forskelligt. Ministeren mente, at en grundlæggende årsag til den irregulære migration var, at mange tør tage ud på den farefulde færd, fordi risikoen for at blive sendt hjem er så lille. Der var nu fokus på, hvad der gik galt, når flygtningene kom ud på Middelhavet. Selv frygtede han, at det går galt for mange, allerede før de når Middelhavskysten – altså på deres vej op igennem Niger, Libyen og Egypten. Man kunne gøre mange mennesker en tjeneste, hvis man tilskyndede dem til at få et liv i eget land og bruge de – omend begrænsede – legale veje til at migrere på. På den måde kunne man bekæmpe den illegale migration. Man skulle hjælpe nogle af landene til at have kapaciteten til at tage migranter tilbage. Nogle lande, som f.eks. Somalia, gav udtryk for, at de gerne

ville tage somaliske migranter tilbage, men manglede kapaciteten til at modtage dem. Det handlede altså ikke bare om at sætte migranterne på et fly retur til hjemlandet, men også om at sørge for, at de kunne blive integreret. Ellers risikerede man i lande som Somalia og Nigeria, at dem, der var bedst til at gribe dem og hurtigt give dem et fællesskab, var al-Shabaab eller Boko Haram. Det var et fællesskab, som man ikke var glade for, de kom tilbage til, og derfor var det også i EU's interesse at indgå i et samarbejde om tilbagetagelse.

Cotonouaftalen indeholdt faktisk en forpligtelse til at tage egne statsborgere tilbage, men man stod med den udfordring, at selv om man havde startet sin rejse i Togo, kunne det godt være, at man kom fra Ghana eller Elfenbenskysten, og hvor skulle man så sende dem tilbage til? Derfor var der behov for, at landene havde interesse i at arbejde sammen med EU.

Over for Kenneth Kristensen Berth påpegede ministeren, at der var fremskridt i EU-samarbejdet om at få gang i tilbagesendelserne, primært til Nigeria. Ministeren kunne ikke påvise, hvor der var sket et stort fremskridt i at stoppe menneskesmuglere, ud over projektet i Libyen, der gik ud på at hjælpe kystvagten til bedre patruljering. Man var i gang med en række forskellige initiativer på området.

Kenneth Kristensen Berth mente, at det var blevet moderne at interesse sig for kvinder; andre havde altid haft en interesse i kvinder. Jo længere tid man kunne støtte pigers skolegang, erhvervsengagement og ret til at vælge egen fremtid, des større effekt fik det på nogle af de andre udfordringer, herunder også befolkningstilvæksten. Man skulle ikke for-tælle dem, hvor mange børn de skulle have, men når de fik retten til selv at vælge deres egen tilværelse, valgte de fleste at få færre børn – også vel vidende at de børn, de fik, ville have en større chance for at overleve.

Man arbejdede på en klar kobling mellem fonden og migration, men hvad var så en passende konditionalitet? Det var at stille krav, der bragte en tættere på det, man gerne ville. Det kunne f.eks. være krav i forhold til offentlige myndigheder, eller det kunne være krav om, at lande tager deres statsborgere tilbage, hvis man hjælper dem med at bygge kapaciteten op. Hvis man har et land uden demokrati, er det ikke trussel over for lederen at sige, at hvis han ikke gør som aftalt, fjerner man støtten til dem, der kritiserer ham. Så konditionaliteten i forhold til civilsamfundet og den direkte humanitære hjælp i flygtningelejre etc. var der ikke. Der var ubalance, og man risikerede, at konditionaliten ville blive modtaget som en tilskyndelse til ikke at gøre noget. Den gjorde sig gældende i forhold til de myndigheder, som man skulle have til at flytte på sig for at komme videre, mens man fortsat støtter civilsamfundsorganisationer og det humanitære arbejde. Det var med til at bygge et samfund.

Rasmus Nordqvist gentog, at de projekter, der blev nedprioriteret, fordi pengene skulle gå til omprioriteringer inden for udviklingsbistand, var projekter, der ikke havde et formål, som man ikke kunne få gennemført nu og her. Man flyttede altså pengene over til et andet formål, der havde høj grad af konditionalitet i forhold til tilbagesendelse. Blev der så ikke

taget penge fra udviklingsindsatser, der ellers havde andre formål? Man nedprioriterede nogle projekter, men hvilke projekter var det? Hvis man ikke kunne gennemføre et projekt i land x, kunne man måske omforme det og gennemføre det alligevel? Men man måtte være stram i omprioriteringerne, når det er så mange penge, der skulle findes til fonden. Han var nødt til at få nogle svar for at kunne beslutte, om han ville støtte forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard fandt det bekymrende, at der i samlenotatet under regeringens generelle holdning stod, at "regeringen støtter, at EU anvender det fulde spektrum af udenrigspolitiske instrumenter for at sikre effektive tilbagetagelsesaftaler." Hvad betød det? Støtten til civilsamfundet skulle undtages, for det var lige præcis den støtte, man skulle bruge til at vælte diktatorerne og de autoritære regimer. Nødhjælp skulle selvfølgelig undtages, og det gjaldt også almindelig langsigtet udviklingsbistand, der forhindrer migration. Man kunne bruge alle mulige midler til at genere regimer og regeringsledere, der ikke vil tage egne statsborgere tilbage. Man kunne sætte dem på EU's liste, så deres koner ikke kunne tage til Paris og shoppe, man kunne indefryse deres penge etc. Men man skulle ikke gå efter civilsamfundet eller efter folk, der var i en akut nødsituation, eller efter dem, der på lang sigt forhindrer migration. Hvis ministeren kunne sige, at de udenrigspolitiske instrumenter betød, at man ikke trak i støtten til civilsamfundet eller til langsigtet udviklingsbistand og støtte til nødhjælp, kunne Enhedslisten bakke op om forhandlingsoplægget.

Kenneth Kristensen Berth fandt det problematisk, at ministeren sagde, at man havde held med at begrænse menneskesmugling, men at han ikke kunne sige noget om i hvilket omfang. Hvis ministeren ikke kunne beskrive, hvorfor det gik bedre med at begrænse menneskesmugling, skulle han nøjes med at nævne fremgangen inden for tilbagesendelsesaftaler. Han ville gerne have et skriftligt svar fra ministeren på, hvor mange der var tilbagesendt til Nigeria inden for de sidste par år. Han kunne godt forstå, at det var problematisk at tilbagesende migranter, når de åbenbart skulle integreres i deres hjemland, som de måske havde boet i i 20-30 år. Så var det jo ikke så mærkeligt, at Danmark havde problemer med integrationen, hvis de end ikke kunne blive reintegreret i deres hjemland. Han havde stadig ikke besluttet sig for, om han ville bakke op om mandatet.

Holger K. Nielsen ville gerne have præciseret, hvad der lå i fremmedordet konditionalitet. Det var noget med at betinge sig noget, men kunne man overveje at tale dansk i stedet for? Han mente, at Dansk Folkepartis utilfredshed måtte skyldes, at det var ret svage betingelser, man satte op. Det handlede primært om at opbygge infrastruktur og om forudsætninger for, at migranterne kunne tages tilbage. I forlængelse af det kunne man øge de krav, som blev stillet. Ville en vedtagelse af forslaget betyde, at de betingelser, man stillede fra dansk side, ville blive strammet? Altså, ville man få svært ved at gennemføre den tilgang, som ministeren gav udtryk for, og som var meget fornuftig. Ville det være vanskeligt for Danmark at fastholde den?

Udenrigsministeren svarede Holger K. Nielsen og Søren Søndergaard, at det, der var lagt op til, var i tråd med, hvad man havde gjort i den seneste tid i Danmark, nemlig at arbejde ud fra noget for noget-princippet på en måde, så det man gør hjælper en tættere

på det, man gerne vil. Det var ikke effektivt at sige: "Hvis du ikke gør, som vi vil, så vil vi støtte dem, der ikke kan li' dig." Man skulle sige: "Hvis I ikke gør det, der er aftalt, vil vi holde op med at støtte det, I gerne vil." Så lagde man pres på, for at der blev taget initiativer. Der er mange ord for konditionalitet: vilkår, betingelser, aftaleforhold, noget for noget etc., men det var vigtigt at sige, at det handlede om at støtte et land i at opbygge en fremtid for borgerne og tage imod dem, der kommer hjem og skal integreres igen. Man skulle altså lægge pres på landene og sørge for, at de overholdt aftaler, men man skulle ikke fjerne sig fra det mål, man gerne ville nå til. Man kunne ikke bare fjerne støtten til et land, hvis den var med til at understøtte, at civilsamfundet og en god regering kom op at stå, og at nogle af årsagerne bag migrationen blev fjernet. Den støtte ville man fortsat holde fast i. Han mente ikke, at det ville betyde så meget for den danske støtte, men spørgsmålet var, om andre europæiske lande kunne bevæge sig i ind på den vej, som Danmark havde været på i en række år.

Ministeren bekræftede over for Rasmus Nordqvist, at der ville blive en geografisk omfordeling, men han kunne ikke sige, at man f.eks. ville tage penge fra Stillehavslændene for at give dem til Afrika syd for Sahara. De 3,35 mia. euro blev til 44 mia. euro, der skulle kunne sætte et kraftigere aftryk. Hele ideen bag en fondskonstruktion var at gear beløbene, så man kan gøre mere af det, man gerne vil. Han sad ikke med en liste over de projekter, der ikke ville blive gennemført, men princippet var det samme, som når man i Udenrigsministeriet vurderede, at der var projekter, som alligevel ikke kunne gennemføres, fordi et land alligevel ikke var klar. Så brugte man f.eks. pengene på Global Partnership for Education, UNFPA eller lign. Året efter så man på, om der var midler til at gennemføre de udskudte projekter. Ministeren understregede, at man ikke fjernede en eneste krone fra udviklingsarbejdet. Det var hans vurdering, at man med gearing tilførte udviklingsarbejde langt flere muskler til at kunne gøre noget godt for verdens fattige og dermed på sigt også for EU og Danmark.

Til Søren Søndergaard og Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at man forsøgte at få et samarbejde i gang med Niger om bekæmpelse af menneskesmugling og transitproblemer. Der var sat gang i en aftale med Libyen om at styrke landets kystvagt, så de kan bekæmpe menneskesmugling. Der var altså sket fremskridt, men problemet var endnu ikke helt løst.

Rasmus Nordqvist beklagede, at han kørte rundt i det samme, men det handlede jo om store pengesummer – altså i første omgang 3,35 mia. euro. Han var tilhænger af, at man lagde penge sammen fra det private og offentlige, men havde svært ved at få øje på fokus på migrationsbekæmpelse – som regeringen gav udtryk for i samlenotatet – for fjerner man 3,35 mia. euro fra udviklingsprojekter, kan det mærkes. Havde man blandt udenrigsministrene talt om, eller havde man fået indikationer fra Kommissionen om, hvad det var for projekter, man kunne trække 3,35 mia. euro fra i udviklingsbudgetterne i EU?

Kenneth Kristensen Berth ville gerne være sikker på, at der var styr på Nigeriaspørgsmålet. Han havde forståelse for, at ministeren ikke kunne komme med konkrete tal på stå-

ende fod, men ville gerne modtage dem skriftligt. Han havde en fornemmelse af, at hjemtagelser i virkeligheden spillede en minimal rolle; at der i virkeligheden ikke rigtig var en kobling, men et ønske om at skabe nogle forudsætninger, der gør, at man kan hjemtage nogle. Det var dog ikke ensbetydende med, at der rent faktisk ville blive hjemtaget migranter, og man vidste ikke noget om hvornår. Der var efter hans mening for lidt noget for noget i det, og han kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Holger K. Nielsen sagde, at Socialistisk Folkeparti støttede forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen mente, at alle kunne være enige om, at man gerne ville bekæmpe menneskesmugling, men man kunne spørge sig selv om, hvad sikkerheden var, for at de penge, der blev givet til et land som Etiopien for at stoppe menneskesmugling, ikke blev brugt til at undertrykke befolkningen eller forhindre den politiske opposition i at flygte og søge asyl. I Etiopien gik udviklingen i en meget negativ retning, og der fandt grov undertrykkelse af menneskerettighederne sted.

Udenrigsministeren slog fast, at mange ting i politik handler om balance. Nogle var bekymrede for, om der var for meget vægt på migration, og andre for, om der var lidt vægt på det. Han havde håbet, at oplægget rummede den balance, for han syntes, at det lagde op til en effektiv bekæmpelse af de grundlæggende årsager til migration. For ham at se var en af årsagerne, at man selv som illegal migrant kan blive i et land, hvis bare man når frem. Når tilbagesendelse ikke var realistisk, ville mange fortsætte med at tage chancen og forlade deres hjemland. Han håbede på en balance. Med hensyn til Etiopien forholdt det sig sådan, at uanset hvordan man fordeler udviklingsbistanden, er der sikkerhedsforanstaltninger og kontrol af, hvem man udbetaler til, ligesom der sker en opfølgning. De procedurer slækker man ikke på. Nikolaj Villumsen nævnte Etiopien, og der havde EU været med til at dæmpe stridighederne og til at få regeringen til at erkende, at den var for håndhændet i sine reaktionsmønstre, og at den var nødt til at tage kritikken fra borgerne alvorligt. Alle EU-landenes ambassader i Etiopien havde gjort et godt stykke arbejde for at få mere styr på en udvikling, der var ved at løbe landet af hænde. Man ændrede ikke ved de normale sikkerhedsforanstaltninger for uafhængighed og revision, gennemsigtighed etc.

Til Rasmus Nordqvist sagde ministeren, at han arbejdede på et aktstykke, der skulle omprioritere ca. 380 mio. kr. på 1 år. Det var omprioriteringer inden for forskellige projekter, hvor man flytter rundt på midlerne og prioriterer anderledes, fordi de midler, der var afsat, skulle anvendes til at nå de 0,7 pct. af BNI på udviklingsbistand som aftalt. De kunne alligevel ikke bruges på en måde, som man oprindeligt havde planlagt, så man måtte omprioritere. Nu talte man om 3,35 mia. euro for EU inden for en 4-årig ramme, og det var faktisk ikke så stor en del af den samlede EU-bistand, som man skulle regne med. Han ville gerne kunne vende tilbage med en opgørelse af omprioriteringerne, så man kunne følge med i dem, men han havde ikke tallene med. Kenneth Kristensen Berth ville modtage et svar med tilbagesendelsestale, som han bad om.

Rasmus Nordqvist lovede ministeren, at Alternativet ville se aktstykket grundigt igennem, så man ikke pludselig så udviklingsmidler gå ensidigt til migrationsbekæmpelsen. Det smalle fokus gjorde også, at Alternativet desværre ikke kunne støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen var ked af svaret om Etiopien. Der var klart, at der skulle gøres noget for at presse lande til at tage borgere, der ikke er berettiget til asyl, tilbage. Det var positivt at høre, at man ville friholde civilsamfundet og nødhjælp, men han frygtede, at man ville begå den samme fejl med Etiopien som med Tyrkiet: På et tidspunkt, hvor det går i den gale retning i landet, vælger man at støtte regeringen for på kort sigt at undgå at modtage flygtninge. Man kunne risikere, at situationen eksploderede. Det ville undre ham, hvis ministeren mente, at det gik i den rigtige retning i Etiopien, men han måtte gerne uddybe sit syn på situationen.

Udenrigsministeren ville ikke tages til indtægt for, at det gik i en positiv retning i Etiopien, men den negative spiral var blevet stoppet og stabiliseret. Det virkede, som om regeringen havde fundet ud af, at den vej ville føre et forkert sted hen. På trods af den negative udvikling i landet talte man ikke om at stoppe muligheden for, at små landbrug kan få mere effektive driftsformer; man taler ikke om at sætte et stop for, at iværksættere kan få bedre lånemuligheder, så de kan starte egen virksomhed; og man taler heller ikke om, at der ikke skal være mulighed for energiprojekter, der giver mere vedvarende energi, og mulighed for, at de små virksomheder kan have en mere stabil drift. Ideen var også at understøtte den private sektors udvikling. Danmark og EU var bekymrede over udviklingen i landet, og der var ikke lagt op til, at man skulle støtte landet mere eller på en helt anderledes måde, end man havde gjort, men man skulle bevare den kritiske tilgang. Hvis udviklingen gik skævt, skulle man være indstillet på at omprioritere, så støtten gik uden om regimerne og direkte til befolkningen. Man måtte sørge for, at de fattige fik hjælp.

Zenia Stampe støttede forhandlingsoplægget, men gjorde samtidig opmærksom på, at hun lagde vægt på ministerens udtalelse om konditionalitet, og på, at man arbejder henimod det overordnede mål om at skabe lande, hvor folk har lyst til at blive boende. Konditionaliteten måtte ikke komme til at betyde, at man på den korte eller den lange bane kom til at nedprioritere civilsamfund eller fattige, forfulgte etc. Med det forbehold kunne hun støtte mandatet, for tankegangen var rigtig. Det var rigtigt at opbygge de lande, som folk flygter eller rejser fra. Og det var også rigtigt at tænke, at hvis det skulle være attraktivt, eller hvis de ville samarbejde om at tage flygtninge eller illegale indvandrere tilbage, var det fordi, man viser, at man vil hjælpe dem med at løse problemer – navnlig dårlig økonomi, der giver unge mennesker meget dårlige fremtidsudsigter.

Jan E. Jørgensen meddelte, at Venstre støttede forhandlingsoplægget. Det ærgrede ham, at støtten ikke var bredere end som så, og at man hæftede sig ved migrationsdelen. Dybest set var al ulandsbistand og bekæmpelse af fattigdom en form for bekæmpelse af fattigdomsflygtninge. Spørgsmålet var kun, hvor akut det var: Gik man ind og løste nogle problemer eller forebyggede man dem? Jo flere penge, man bruger på at håndtere problemer, jo færre penge er der til at forebygge.

Nikolaj Villumsen kvitterede for ministerens tilkendegivelse om, at det ikke gik i en positiv retning i Etiopien. Der var positive elementer i forslaget, og det var positivt, at man arbejdede på at sikre tilbagesendelser, hvis folk ikke har et asylgrundlag. Han frygtede dog, at man ville begå samme fejl som med Tyrkiet: at man ikke er tilstrækkelig villig til at sætte hårdt mod hårdt og tage konsekvenser, hvis der går i den forkerte retning. Det gjaldt ikke mindst Etiopien. På den baggrund kunne Enhedslisten ikke støtte forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren undrede sig over Nikolaj Villumsens kommentar, for Etiopien var en del af den nuværende udviklingsbistand og ville også være det i den fremtidige. Man var i gang med at lave en model, der i højere grad skabte nogle muligheder for at kunne give bistand også uden om regeringerne, og så fik han ikke mandat, fordi man frygtede, at bistanden gik gennem regeringerne. Det var dog ikke op til ministeren at udlægge, hvordan han havde kommunikeret holdninger og tanker, og han glædede sig over, at der stadig var klar opbakning til at kunne gå videre med arbejde. Han ville gøre alt, hvad han kunne, for at gøre bekymringerne til skamme.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod det.

4. Rådskonklusioner om EU's fælles position for det andet højniveaumøde i Det Globale Partnerskab for Effektivt Udviklingssamarbejde

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3504 – bilag 1 (samlenotat side 14)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Rådskonklusioner om energi og udvikling

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3504 – bilag 1 (samlenotat side 16)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Eventuelt

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3503 (konkurrenceevne) den 28.-29. november 2016

Under punkt 2 blev punkterne 1-5 forelagt af erhvervs- og vækstministeren, mens punkterne 6-8 var under uddannelses- og forskningsministerens ressort.

Erhvervs- og vækstministeren ville orientere om det kommende rådsmødet for konkurrenceevne den 28. november 2016. Sagerne var til orientering. Desuden ville han kort orientere om sagen om forsikringsselskabet Gable Insurance, som han også ville tage op på rådsmødet. Sagen havde fyldt meget i medierne i den seneste tid.

Uddannelses- og forskningsministeren sagde, at hun var ansvarlig for punkterne 6-8 og ville orientere om punkterne om rum og om forskning.

Udg. 1. Forslag om ændring af direktiv 2013/34/EU for så vidt angår offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0198

Rådsmøde 3503 – bilag 2 (samlenotat side 2)

KOM (2016) 0198 – bilag 1 (kopi af SAU alm. del – svar på MFU spm. 367 om, hvilke positioner hvert af de øvrige EU-medlemslande har i forhold til, om land for land-rapportering skal være offentligt tilgængeligt)

KOM (2016) 0198 – bilag 3 (kopi af SAU alm. del - svar på spm. 446 om regeringen vil arbejde for en lavere beløbsgrænse end den af Kommissionen foreslåede, i forhold til hvilke selskaber der skal aflægge land for land-rapporteringer)

EUU alm. del (15) – bilag 531 (materialer og program fra temamøde i EUU om skatteunddragelse 8/4-16)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Punktet var udgået. Ministeren nævnte ikke punktet i sin forelæggelse, men modtog spørgsmål fra udvalget.

Rasmus Nordqvist sagde, at man på et gruppemøde havde siddet og klappet over, at dette punkt var på. Hvorfor var det taget af? Han håbede ikke, at det skyldtes, at der var stor uenighed landene imellem.

Jens Joel havde også set frem til en diskussion om bekæmpelse af skattely. Det ville være rart at kende grunden til, at emnet var taget af dagsordenen, når nu udvalget havde brugt tid på at forberede sig til det.

Erhvervs- og vækstministeren forklarede, at grunden til, han havde bedt om ikke at have en diskussion om sagen, var, at regeringen var ved at indlemme to nye partier. Det rigtige var at vente 1-2 uger med at tage drøftelsen i Europaudvalget. Til den tid kunne man tage diskussionen ud fra det nye regeringsgrundlag. Ikke at det skulle ændre på, hvordan regeringen så på spørgsmålet, men ud fra et klart politiske ønske om at skubbe diskussionen.

Holger K. Nielsen syntes, at ministerens forklaring på, hvorfor sagen ikke var på mødedagsordenen, var mærkelig. Man diskuterede vel stadig spørgsmålet på embedsmandsniveau, og han var uforstående over for, hvorfor man satte netop denne sag på stand still – man kørte jo videre på alle mulige andre områder. Hvorfor ikke her?

Erhvervs- og vækstministeren sagde, at spørgsmålet om land for land-rapporteringer heller ikke var på rådsmødedagsordenen. Det var rigtigt, at regeringen ville fortsætte sin linje. Når han valgte ikke at forelægge det, handlede det om, at det ikke var et hastende og højaktuelt emne, der krævede et forhandlingsoplæg. Det var klart, at hvis det havde været på rådsmødedagsordenen, havde han ikke valgt at lade punktet udgå, og det var hans forventning, at det ville komme på det næste europaudvalgsmøde.

2. Geografisk blokering: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0289

Rådsmøde 3503 – bilag 2 (samlenotat side 20)

KOM (2016) 0289 – bilag 2 (kopi af ERU alm. del - bilag 357:

Henvendelse af 26/8-16 fra Dansk Erhverv og FDIH om Kommissionens forslag om geoblocking)

KOM (2016) 0289 – bilag 4 (brev fra Europaudvalget til Kommissær Ansip om geoblokering)

EUU KOM (2016) 0289 - svar på spm. 1 om, hvorvidt virksomheder, der i dag blokerer for handel med kunder i f.eks. Danmark i situationer, hvor de pågældende virksomheder når grænsen for, hvornår der skal svares dansk moms, vil kunne opretholde denne praksis efter en evt. ikrafttrædelse af e-handelspakken, fra erhvervs- og vækstministeren

EUU KOM (2016) 0289 - svar på spm. 2 om, hvorvidt det i dag er lovligt for netbutikker at blokere for handel med kunder i for eksempel Danmark, når de pågældende virksomheder når grænsen for, hvornår der skal svares dansk moms, fra erhvervs- og vækstministeren

EU-note (15) – E 49 (EU-note om det digitale indre marked: Nye forslag skal fremme handel på nettet)

EUU alm. del (15) – bilag 870 (baggrundspapir til brug for møde med kommissær Ansip 16/9-16)

EUU alm. del (15) – bilag 895 (kopi af ERU alm. del - svar på spm. 282 om forslagens betydning for handel mellem private, f.eks. via ebay og lign.)

EUU alm. del (15) – bilag 896 (kopi af ERU alm. del - svar på spm. 283 om bagatelgrænser i forslaget)

EUU alm. del (15) – bilag 897 (kopi af ERU alm. del - svar på spm. 284 om de momsmæssige aspekter af forslaget)

EUU alm. del (15) – bilag 898 (kopi af ERU alm. del - svar på spm. 285 om hvorvidt udenlandske netbutikker vil kunne afvise en handel)

EUU alm. del (15) – bilag 899 (kopi af ERU alm. del - svar på spm. 273 om ministerens kommentarer til henvendelser fra Dansk Erhverv og Foreningen af Danske Internethandlende)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (16) – bilag 27 (udvalgsmødereferat side 1305 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 23/9-16)

Erhvervs- og vækstministeren: Den første sag, jeg vil nævne til orientering, er forslaget til en forordning om imødegåelse af geografisk blokering, når forbrugere og virksomheder handler på tværs af grænserne i EU – i daglig tale geoblockingforslaget. Forslaget er på dagsordenen til rådsmødet til generel indstilling.

Forslaget var som bekendt genstand for en teknisk gennemgang i Erhvervsudvalget den 1. september, hvor Europaudvalget også var inviteret. Forslaget blev også drøftet her i udvalget den 23. september, hvor regeringen indhentede sit forhandlingsoplæg. Den generelle indstilling ligger inden for det forhandlingsoplæg, som jeg indhentede ved sidste møde. På rådsmødet vil vi derfor bakke op om den generelle indstilling.

Som vi talte om på sidste møde, er vi fra regeringens side ikke begejstrede for den foreslåede salgsplicht i forslaget. Som forventet har der dog ikke været nævneværdig opbakning til at fjerne salgsplichten fra forslaget. Der er dog ikke blevet indført en leveringsplicht sammen med salgsplichten, hvilket er positivt.

Samtidig er forslaget blevet præciseret på flere områder, hvilket har været en prioritet for os i forhandlingerne. Bl.a. er det nu gjort klart, at forslaget omhandler uberettiget forskelsbehandling på baggrund af nationalitet, og det fastslås, at virksomheder stadig har mulighed for at prisdifferentiere.

Det slovakiske formandskab har presset hårdt på for at nå en generel indstilling på rådsmødet. Det skal også ses i lyset af, at der er et stort ønske om at levere resultater i forhold til strategien for det digitale indre marked, som geoblocking-forslaget er en del af.

Rasmus Nordqvist spurgte, om der var sket noget siden sidst. Var der lande, der havde ytret sig imod den danske holdning? Eller gik det stille og roligt efter køreplanen?

Erhvervs- og vækstministeren mente ikke, at der var så meget nyt om geoblockingforslaget i forhold til den linje, som ministeren havde lagt op til, men man begyndte at nærme sig en enighed.

Formanden spurgte, hvornår trilogforhandlingerne i Europa-Parlamentet kunne gå i gang, hvis man nåede frem til en generel indstilling på mødet.

Erhvervs- og vækstministeren forventede, at de ville gå i gang i løbet af 2017. Han kunne formentlig sige noget mere præcist efter mandagens møde.

3. Status for konkurrenceevnen – status for realøkonomien

- *Præsentation ved Kommissionen - udveksling af synspunkter*
 - Rådsmøde 3503 – bilag 2 (samlenotat side 43)
 - EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)
 - EUU alm. del (16) – bilag 27 (udvalgsmødereferat side 1317, senest behandlet i EEU 23/9-16)

Erhvervs- og vækstministeren: Det leder mig videre til den anden sag, som jeg vil nævne til orientering. Det drejer sig om en drøftelse af EU's generelle økonomiske udvikling, som kaldes et konkurrenceevnetjek.

Som ved de seneste rådsmøder er drøftelsen ikke tilrettelagt på forhånd, så jeg kan ikke redegøre for drøftelsen i detaljer i dag. Heldigvis er det sådan, at man aldrig møder uforberedt op, så formandskabet har indikeret, at emnet for drøftelsen vil være digitale færdigheder. Det ville skabe store udfordringer, hvis man forestiller sig, at ministrene sad og var totalt uforberedte.

I drøftelsen vil der fra dansk side blive lagt vægt på de overordnede principper, som er bærende for Danmarks politik over for EU og det indre marked, herunder et stærkt fokus på at skabe vækst og arbejdspladser, effektiv regulering og fri og fair konkurrence. Regeringen mener, det er vigtigt at fokusere på digitale færdigheder, der er et vigtigt element i forhold til at styrke vækst og beskæftigelse.

4. Det indre marked: status 1 år efter vedtagelsen af Kommissionens strategi for det indre marked for varer og tjenesteydelser. Løft af det indre marked: flere muligheder for borgere og virksomheder. Opfølgning af den ekstraordinære samling i Rådet for Konkurrenceevne den 9. november 2015 og konferencen om energiintensive industrier den 15. februar 2016

– *Politisk drøftelse*

KOM (2015) 0550

Rådsmøde 3503 – bilag 2 (samlenotat side 47)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 281 (udvalgsmødereferat side 301, senest behandlet i EUU 27/11-15)

Erhvervs- og vækstministeren: Den tredje sag jeg vil nævne til orientering er en politisk drøftelse af Kommissionens strategi for det indre marked - her 1 år efter strategien blev fremlagt. Formålet med strategien er at skabe et bedre fungerende indre marked, der understøtter små og mellemstore virksomheders vækstmuligheder, fremmer innovation og investeringer og styrker forbrugernes rettigheder.

Kommissionen vil løbende fremsætte konkrete initiativer på stort set alle områder i strategien, hvoraf mange først fremlægges i 2017. Jeg ser frem til en drøftelse af de konkrete initiativer, når initiativerne fremlægges af Kommissionen.

Regeringen støtter fortsat Kommissionens arbejde for en ambitiøs indre markedsstrategi. Nu handler det om at sikre, at de konkrete forslag bliver ambitiøse fra Kommissionens side, og at de efterfølgende kommer i mål uden at gå på kompromis med ambitionsniveauet.

Det er vigtigt for danske virksomheder og arbejdspladser, at vi fortsat er ambitiøse. Hundreder tusindvis af danske arbejdspladser er knyttet op på eksport til EU. Der kan stadig gøres mere for at gøre det lettere for vores virksomheder at handle på tværs af grænserne i EU - uden at møde unødvendig bøvl og nationale krav og regler.

Kenneth Kristensen Berth nævnte høringssvaret fra Dansk Erhverv om strategien for det indre marked. Dansk Erhverv pegede på, at der ikke findes et sted, hvor man kan finde en samlet oversigt over forbrugerbeskyttelsesregler, mærkningskrav, produktsikkerhedsregler etc., som skal efterleves, når der sælges til andre EU-lande. Ville det ikke være en god idé at lave en samlet oplysningsportal, så man ikke skulle søge i samtlige europæiske lande for at finde de gældende regler frem?

Erhvervs- og vækstministeren var enig i, at man på europæisk plan skal arbejde for bedre gennemsigtighed. Han tog derfor positivt imod forslaget, og man ville arbejde videre med at sikre forbrugerne de bedste vilkår, når de vil søge informationer om regler.

5. Enhedspatentet og den fælles patentdomstol: færdiggørelse og ikrafttrædelse af enhedspatentet og den fælles patentdomstol

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3503 – bilag 3 (supplerende samlenotat)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Erhvervs- og vækstministeren: En række lande har ønsket en drøftelse om implementering og ikrafttrædelse af enhedspatentet og den fælles patentdomstol på rådsmødet.

Det er ifølge aftalen en betingelse, at Storbritannien ratificerer aftalen, for at denne kan træde i kraft. Den britiske afstemning i juni 2016 har nu skabt usikkerhed om, hvorvidt Storbritannien fortsat vil ratificere aftalen, og ikke mindst hvornår.

Der er umiddelbart to scenarier for en løsning. Den ene er, at Storbritannien ratificerer på nuværende tidspunkt, hvilket vil være den hurtigste vej til en ikrafttrædelse. Den anden er, at de deltagende medlemsstater indgår aftale om, at aftalen om en fælles patentdomstol kan træde i kraft uden Storbritanniens deltagelse.

Regeringen er positiv over for at sikre en hurtig ikrafttrædelse, idet dette bør ske med respekt for de nationale implementeringsprocesser og under omstændigheder, hvor der gives mulighed for, at Storbritannien kan deltage.

6. En rumstrategi for Europa

– *Præsentation ved Kommissionen - udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0705

Rådsmøde 3503 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Uddannelses- og forskningsministeren: Kommissionen har fremlagt en strategi for rummet, som skal fremme den europæiske rumindustri. En af ambitionerne med rumstrategien er at udbrede rumbaserede løsninger til flere dele af samfundet. Vi skal have flere aktører på banen – det gælder ikke mindst de små- og mellemstore virksomheder. Både EU og medlemslandene skal blive bedre til at udnytte den store mængde data fra rummet. På den måde får vi gjort EU's satellit- og observationssystemer, Galileo og Copernicus, mere konkurrencedygtige.

Jeg kan ligesom Kommissionen se en række fordele ved brugen af satellitter inden for eksempelvis beredskabstjenester til overvågning af klimaændringer og bæredygtig udvikling. Dette gælder bl.a. udledninger af CO₂ og andre drivhusgasser, arealanvendelse og skovbrug samt klimaforandringer i Arktis. Jeg kan i den forbindelse nævne GomSpace i Aalborg, der er verdensførende inden for nanosatellitter.

Regeringen støtter Kommissionens rumstrategi. Jeg bemærker samtidig med tilfredshed, at flere af Kommissionens initiativer er i tråd med regeringens nationale strategi for rummet. Det gælder bl.a. Kommissionens ønske om at skabe vækst og beskæftigelse ved hjælp af rumbaseret infrastruktur. Det gælder også ønsket om at udbrede brugen af innovative rumbaserede løsninger i samfundet.

Jeg ser frem til de initiativer, som Kommissionen i de kommende år vil sætte i værk på baggrund af strategien.

7. Rådskonklusioner om støtte til unge forskere

– Vedtagelse

Rådsmøde 3503 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Uddannelses- og forskningsministeren: Formålet med konklusionerne er at sætte fokus på vigtigheden af at gøre forskerkarrierer mere attraktive for unge forskere. Der skal etableres bedre rammebetingelser. Det handler eksempelvis om forskermobilitet og om at nedbryde barrierer for et åbent og transparent arbejdsmarked for forskere. Øget forskermobilitet på tværs af landegrænser medfører øget samarbejde og konkurrence mellem forskningsinstitutioner. Det er med til at sikre, at den bedste kandidat rekrutteres til en given forskerstilling.

Ligeledes medvirker åben og meritbaseret rekruttering til at skabe tydeligere karriereveje, gøre forskerkarrieren attraktiv og fastholde de dygtigste forskere.

Regeringen støtter rådskonklusionerne.

8. Implementering af strategi for internationalt samarbejde inden for forskning og innovation

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0657

Rådsmøde 3503 – bilag 1 (samlenotat side 9)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Uddannelses- og forskningsministeren: Kommissionen har fokus på, at EU i stigende grad orienterer sig mod omverdenen, og at forsknings- og innovationssystemerne åbnes. Det skyldes, at konkurrencen om viden og talent er skærpet.

Andre regioner og lande uden for EU har øget deres investeringer i forskning og innovation markant de senere år. Det fremgår af Kommissionens rapport, at der trods gode intentioner er sket et fald i tredjelandes deltagelse i rammeprogrammet Horisont 2020, når man sammenligner med det forrige rammeprogram. Det skyldes bl.a. ændrede finansieringsmuligheder for deltagere fra tredjelande.

Derfor er der forsat behov for at sætte fokus på EU's internationale samarbejde inden for forskning og innovation. Det bakker vi op om fra dansk side.

Rasmus Nordqvist fandt det bekymrende, at det – som han opfattede det – gik den forkerte vej med det internationale samarbejde. Han forstod, at regeringen lagde vægt på et øget samarbejde mellem EU og tredjelande og støttede Kommissionens rapport, men burde man gøre noget praktisk i Danmark for at tiltrække f.eks. forskere og ph.d.-stipendiater fra tredjelande til danske forskningsinstitutter?

Uddannelses- og forskningsministeren svarede, at Danmark gjorde meget for at sikre tredjelandes deltagelse i Horisont 2020. Senest havde Danmark åbnet et innovationscenter i Tel Aviv i Israel, fordi Israel også tog del i noget af Horisont 2020-programmet. Det samme gjorde sig gældende for Sydkorea. Fra danske side gjorde man altså meget for at sikre, at dansk forskning og innovation i sidste ende kunne få gavn af de muligheder, som rammeprogrammet giver for inddragelse af tredjelande.

Nikolaj Villumsen spurgte, om man var sikker på, at man i samarbejdet med Israel ikke støttede institutioner, der opererede i ulovlige israelske bosættelser på Vestbredden. Det ville være tragisk, hvis man indirekte kom til at give skatteborgernes støtte til krænkelser af international lovgivning.

Uddannelses- og forskningsministeren svarede, at man i forbindelse med åbningen af det danske innovationscenter i Tel Aviv og i det hele taget i samarbejdet med Israel i Horisont 2020 tog højde for territoriale spørgsmål.

9. Eventuelt

Uddannelse- og forskningsministeren: Jeg vil gerne benytte anledningen i dag til at orientere udvalget om, at EU-Domstolen den 14. december 2016 afsiger dom i sag C-238/15, Verruga. Sagen handler om, hvilke krav om tilknytning et medlemsland kan stille for at give uddannelsesstøtte til børn af grænsearbejdere.

Danmark afgav i foråret 2016 indlæg i sagen til støtte for Luxembourg. Danmark har tidligere givet indlæg i flere lignede sager, som denne sag er en opfølgning på.

I Verrugasagen udfordres Luxembourgs krav om, at en EU- eller EØS-borger, der arbejder som grænsegænger, skal have arbejdet i Luxembourg i mindst 5 år, for at grænsegængerens barn kan få uddannelsesstøtte i Luxembourg.

Danmark har regler, der har visse lighedspunkter med de luxembourgiske regler. Vi stiller krav om 5 års arbejde i Danmark for grænsegængerens barn, for at grænsegængerens barn kan få SU til uddannelse i udlandet. Det kan f.eks. være den situation, at et barn af en EU-borger, der bor i Flensborg og arbejder i Tønder, ønsker SU til uddannelse i Spanien. Danmark afgav både mundtlig og skriftligt indlæg i sagen.

Hvis Luxembourg taber sagen, kan det få betydning for de danske regler i SU-bekendtgørelsen om SU til uddannelse i udlandet. En eventuel ændring af SU-bekendtgørelsen efter dommen vil skulle aftales i SU-forligskredsen.

Der afsiges dom i sagen den 14. december 2016. Regeringen vil herefter gennemgå dommen med henblik på en vurdering af, om dommen giver anledning til ændringer af den danske lovgivning.

Nikolaj Villumsen sagde, at det er en principiel sag, at EU-Domstolen afsiger domme, der skal have en effekt på, hvordan dansk lovgivning om uddannelsesstøtte indrettes. Man havde haft diskussionen mange gange i udvalget og i Folketinget generelt om, hvorvidt EU skal bestemme, hvordan det danske velfærdssamfund indrettes. Ville ministeren uddybe, om regeringen mente, at man skulle tilpasse den danske lovgivning om uddannelsesstøtte? Ville den ikke det, var der behov for en diskussion om, hvorvidt dommen trak dansk uddannelsesstøtte i den rigtige retning, eller om man skulle tage kampen om at forsøge at ændre på EU-reglerne på området.

Uddannelses- og forskningsministeren påpegede, at der var åbnet op for en meget principiel diskussion om hele EU-reguleringen. Der var fortællende med domme vedrørende SU, navnlig L.N.-dommen fra 2013, der havde til følge, at vandrende arbejdstagere har ret til SU. Det var en dom, som Danmark havde måtte indrette sig efter. Sagen mod Luxembourg havde man fulgt og var kommet med indsigelser til, fordi de danske regler ligner de regler, som var udgangspunkt for sagen. Det var svært at sige, hvad dommen ville give anledning til justering af SU-lovgivningen, da den endnu ikke var afsagt.

Nikolaj Villumsen bad ministeren om at give udvalget en grundig orientering – enten skriftligt eller ved et senere fremmøde i udvalget. Sagen havde igennem flere år været i fokus i

udvalget som en principsag om, hvor meget EU skal blande sig, ligesom man havde diskuteret, hvad man skal gøre, når EU-Domstolen pålægger Danmark noget.

Uddannelses- og forskningsministeren var enig i, at det var vigtigt med en tæt dialog i en situation, hvor der afsiges en dom, der kan have betydning for Danmark. Hun havde fundet det relevant at informere om, at der var en dom på vej, og derudover var der sendt et notat til Europaudvalget i august, hvor hun orienterede om sagen ved Domstolen. Når dommen blev afsagt, ville hun vende tilbage – ikke mindst hvis det gav anledning til ændringer i dansk lovgivning.

Kenneth Kristensen Berth syntes, at han oplevede en total defaitisme fra ministerens side i forhold til EU-systemet og den ventede afgørelse om SU. Havde hun ikke nogen kampiver, og ønskede hun ikke at stå vagt om det danske system og rejse spørgsmålet i europæisk sammenhæng? Der var ikke kun mulighed for at rette ind og ændre dansk lovgivning, man kunne også vælge at rejse sagen på de relevante rådsmøder, så landene måske kunne blive enige om regler, der gør, at EU-Domstolen fremover ikke kan afsige den slags domme. Han ønskede sig, at skiftende danske regeringer bed sig fast i bordet i stedet for at krybe ned under det i sager, der udfordrer det danske system.

Uddannelses- og forskningsministeren skuffede muligvis Kenneth Kristensen Berth ved at sige, at det, han efterlyste, var blevet efterlevet, idet der var indgivet skriftlige og mundtlige indstillinger. Der var altså ingen tvivl om, hvad den danske holdning var til sagen. Kampiveren var altså intakt. Ministeren kunne ikke forhindre afsigelsen af dommen, hun ville blot af venlighed orientere om den kommende afsigelse, og den danske holdning var gjort klar.

Kenneth Kristensen Berth var ikke i tvivl om, at Danmark havde givet udtryk for sin holdning, men kom der en sag, der var til ugunst for Danmark og andre europæiske lande, var ministeren så indstillet på at fremlægge problemet på et rådsmøde, så hun fik lejlighed til at drøfte det med sine kolleger?

Uddannelses- og forskningsministeren syntes, at det var et hypotetisk spørgsmål, for hun vidste jo ikke, hvad dommens indhold ville være. Det var mest fornuftigt at afvente dommen, før der blev taget stilling til, om der skulle kæmpes en kamp lige der. Sagen vedrørte ganske få personer – måske 10-15 personer på en god dag – og man måtte gøre op med sig selv, om det var en kamp, som Danmark ville kaste sig ud i af principielle grunde. Man burde måske vælge kampe om sociale ydelser af større betydning – altså kampe, der vedrører flere personer.

Formanden opfordrede til, at man holdt sig på sporet, inden debatten blev alt for hypotetisk.

Kenneth Kristensen Berth var overrasket om ministerens holdning. Der var allerede store problemer på SU-området, og mængden af SU-udbetalinger til østeuropæere og andre steg år for år. Det måtte da bestemt være en kamp at kæmpe, at det danske system blev

udnyttet af personer, der kommer ind over den danske grænse og er berettiget til SU – indimellem på grund af et fiktivt arbejde. Man skulle se sagen i den store sammenhæng, og han håbede bestemt, at ministeren forsvarede danske interesser. Det forventede han.

Formanden lagde op til, at debatten ikke trak ud, idet sagen var tænkt som en serviceoplysning fra ministeren og ikke skulle afføde den lang meningsudveksling mellem Dansk Folkeparti og regeringen.

Uddannelses- og forskningsministeren afviste påstanden om, at hun ikke skulle kæmpe for danske interesser i den givne sammenhæng. Det mente hun i allerhøjeste grad at have gjort. Der var som sagt givet indsigelser både mundtligt og skriftligt, og ingen har været i tvivl om den danske holdning. Det lod til, at Kenneth Kristensen Berth gerne ville have en diskussion om noget andet, nemlig L.N.-dommen. Den tog hun gerne og var enig med ham i, at Danmark var udfordret af L.N.-dommen. Af den grund havde regeringen fremlagt en omlægning af SU-systemet, så Danmark i højere grad kan tilnærme sig andre landes måde at indrette SU'en på. Danmark risikerede nemlig at blive en magnet for udenlandske borgere, der kommer til Danmark for at tage en gratis uddannelse og få SU. L.N.-dommen var som bekendt afsagt i 2013 under den tidligere regering, og løbet var kørt med hensyn til at komme med indsigelser. I den aktuelle sag med Luxembourg handlede det om en langt mindre gruppe mennesker, der ville blive berørt, nemlig grænsegængerens og deres børns adgang til at få SU til en uddannelse i udlandet. Hun håbede, at Dansk Folkeparti kunne se, at der ikke var tale om så mange personer. L.N.-dommen var en hel anden sag, og hun syntes, at man skulle tage fat der, hvor der var mulighed for det, nemlig en omlægning af SU-systemet for at gøre det mere robust og fremtidssikre det. Dansk Folkeparti kunne være med i det arbejde.

Formanden opfordrede ministeren til at møde op i udvalget, når dommen var afsagt.

10. Siden sidst

Erhvervs- og vækstministeren: Endelig vil jeg kort orientere om en sag, om Husejernes Forsikring Assurance Agentur Aps, der har tegnet forsikringer i Danmark på vegne af forsikringselskabet Gable Insurance. Det drejer sig især om ejerskifteforsikringer.

Gable Insurance er et selskab, der er etableret i Liechtenstein, men har solgt forsikringer til kunder i en række andre lande, herunder Danmark. Gable har fået en relativt stor andel – ca. en tredjedel – af det danske marked for ejerskifteforsikringer. Selskabet gik imidlertid konkurs i sidste uge.

Da Gable er et udenlandsk selskab, er dets danske kunder ikke dækket af den danske garantifond for skadesforsikringselskaber, der gælder for kunder i danske selskaber. Der er ikke en tilsvarende garantifond i Liechtenstein, og derfor er en række af de danske kunder i Gable kommet økonomisk i klemme.

Gable har kunnet markedsføre sine forsikringer i Danmark, fordi Liechtenstein som EØS-land er omfattet af EU's regler om det indre marked og dermed kan markedsføre sig i bl.a. Danmark på samme vilkår som danske selskaber.

Der er meget, der tyder på, at årsagen til, at Gable var etableret i Liechtenstein, er, at der var attraktivt for selskabet, fordi reglerne er lempeligere og tilsynet formentlig knap så effektivt som i Danmark.

For mig rejser det spørgsmålet om, hvorvidt der reelt er lige vilkår for at drive grænseoverskridende virksomhed på det finansielle område, hvis der er tale om, at selskaberne spekulerer i, hvor reglerne og tilsynet er mere lempeligt.

Det spørgsmål vil jeg tage op på det kommende rådsmøde mandag. For mig viser sagen, at der er behov for et tættere samarbejde om at sikre, at der i praksis er lige vilkår på tværs af grænserne. Det er også relevant at overveje, om der bør tages initiativ til en fælles EU-garantiordning på forsikringsområdet. Jeg har aftalt med finansministeren, at der vil blive mulighed for at rejse sagen i Økofin. Jeg kan tilføje, at jeg har sendt en orientering til Folketinget om det nationale aspekt af spørgsmålet om Gable, ligesom en orientering til partierne er undervejs.

Jens Joel støttede ministeren og fandt det positivt, at han ville tage det op, at åbenheden over for grænseoverskridende konkurrence, som det europæiske system har så travlt med at skabe rum for, her var blevet udnyttet til at konkurrere på ulige vilkår. Socialdemokraterne bakkede fuldt op om eventuelle skridt for at undgå, at danskere kommer i klemme, fordi der viser sig ikke at være dækning for deres forsikringer.

Carsten Kudsk henviste til et tv-program om den pågældende sag bragt den 18. maj 2016. Det viste, at den var helt gal, og der var en meget alvorlig kritik fra forhenværende medarbejdere i selskabet. Nu fik man så at vide, at Husejernes Forsikring var gået konkurs. Betød

det, at man på intet tidspunkt var skredet ind og havde fundet ud af, at selskabet var i fare for at gå konkurs?

Erhvervs- og vækstministeren takkede for opbakningen fra Jens Joel. At han gik den vej, skyldtes ikke mindst, at Socialdemokraterne havde rejst det over for ham. Til Carsten Kudsk sagde ministeren, at der blev ført tilsyn fra Liechtenstein. Spørgsmålet var så, hvad de danske myndigheder kunne gøre. Det ville han vende tilbage til skriftligt – også så der forelå et overblik over det tidsmæssige perspektiv i sagen. Der var en armslængde fra ham til Finanstilsynet, der var den instans, der kunne agere i sagen. Han havde selv bedt om at få sagen belyst i alle ender og kanter og havde startet en dialog med Folketingets partier om den ulykkelige situation. Nogle mennesker stod til at miste store summer på de forsikringer, de havde tegnet.

Carsten Kudsk bad ministeren om at lade det indgå i den skriftlige redegørelse, hvad homes rolle havde været i sagen, og hvad husejernes retsstilling er i forhold til så stor en kæde som home?

Erhvervs- og vækstministeren ville gerne lave en bredere redegørelse, men det skulle måske tages op i et andet forum end Europaudvalget. Han gav dog sit tilsagn om at ville levere noget skriftligt i sagen, idet der også var stillet andre spørgsmål til det. Europaudvalget kunne modtage en kopi.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3505 (transport, telekommunikation og energi - transportdelen (søfart)) den 1.-2. december 2016

3. Passagerskibssikkerhedspakken

Rådsmøde 3505 – bilag 4 (samlenotat)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2009/45/EF om sikkerhedsregler og -standarder for passagerskibe

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0369

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets ændring af Rådets direktiv 98/41 / EF om registrering af de ombordværende på passagerskibe, som sejler til og fra havne i medlemsstaterne i Fællesskabet og om ændring af direktiv 2010/65 / EU af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om meldeformaliteter for skibe, der ankommer til og/eller afgår fra havne i medlemsstaterne

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0370

c) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et system med inspektioner for sikker drift af ro-ro-færger og højhastighedspassagerfartøjer i fast fartøj i fast rutefart og om ændring af direktiv 2009/16/EF om Europaparlamentets og Rådets direktiv om havnestatskontrol og om ophævelse af Rådets direktiv 1999/35/EF

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0371

Pakken blev behandlet under et.

Erhvervs- og vækstministeren: Jeg vil i dag forelægge en sag, der er på dagsordenen for det kommende rådsmøde for transport, telekommunikation og energi den 1.-2. december 2016. Sagen fremlægges til forhandlingsoplæg.

Sagen vedrører den såkaldte passagerskibssikkerhedspakke, som Kommissionen fremlagde den 6. juni 2016. Pakken er en opfølgning på den gennemgang af EU's lovgivning på området, som blev gennemført i perioden fra 2014 til 2015.

Pakken består primært af ændringer i tre direktiver om henholdsvis passagerskibssikkerhed, inspektion af passagerskibe og registrering af passagerer.

Det slovakiske formandskab har meldt ud, at man arbejder på at få vedtaget en generel indstilling på rådsmødet den 1. december 2016 om direktiverne om passagerskibssikkerhed og inspektion af passagerskibe, mens direktivet om registrering af passagerer forventes på til fremskridtsrapport.

Passagerskibssikkerhedspakken har til formål at opdatere og forenkle de regler, der gælder for sikkerhed for passagerskibe med henblik på at lette de administrative byrder for de europæiske færgerederier. Passagerskibe udgør et vigtigt element i Danmarks infrastruktur. Vi har i Danmark ca. 65 færgeruter, der står for at transportere omkring 30 millioner færgepassagerer hvert år.

Passagerskibssikkerhedspakken er derfor en sag, som vi har fulgt tæt fra dansk side.

Jeg vil kort nævne de vigtigste ændringer i de tre direktiver, der bliver lagt op til i pakken.

Passagerskibsdirektivet

Den vigtigste ændring i passagerskibsdirektivet er, at små passagerskibe, sejlskibe og skibe, der transporterer vindmølleteknikere, tages ud af direktivets anvendelsesområde. Det er typer af skibe, som i dag de facto reguleres uden for direktivet i de fleste medlemslande.

Inspektionsdirektivet

I revisionen af inspektionsdirektivet lægges der op til, at det formelle antal af inspektioner på de omfattede passagerskibe reduceres fra tre til to om året. Derudover opdateres kravene til inspektioner, så de bliver mere tidssvarende.

Passagerregistreringsdirektivet

Passagerregistreringsdirektivet indeholder bl.a. forslag om øget digitalisering og skærpede krav i forbindelse med registrering af ombordværende passagerer for alle typer af passagerskibe men henblik på at kende det præcise antal af passagerer i tilfælde af en ulykke.

Direktivet er ikke færdigforhandlet og er derfor sat på dagsordenen til fremskridtsrapport. Regeringen arbejder for, at der findes en hensigtsmæssig løsning for mindre passagerskibe, som alene opererer på korte ruter i beskyttede farvande. Samtidig lægges der vægt på, at der ikke indføres løsninger, som øger de administrative byrder for rederierne.

- FO** Samlet set mener regeringen at det er vigtigt, at der er et højt sikkerhedsniveau for passagerskibssejlad. Samtidig er det vigtigt, at regler for passagersejlad afspejler den teknologiske udvikling, og at inspektioner af skibene er moderne og tidssvarende. Dette skal ske, samtidig med at erhvervet ikke pålægges unødige byrder. På denne baggrund ser regeringen generelt positivt på pakken.

Regeringen har i forhandlingerne arbejdet for, at det samme sikkerhedsniveau ved passagersejladts overalt i Europa opretholdes. Dette ses afspejlet i resultatet af forhandlingerne. Jeg forventer, at samtlige medlemslande og Kommissionen kan tilslutte sig pakken.

Regeringens forhandlingsoplæg er derfor, at Danmark tilslutter sig passagerskibssikkerhedspakken.

Henning Hyllested bakkede op om fælles regler for skibstrafik, da dele af den er grænseoverskridende. Han fandt det dog problematisk, hvis de ændringerne tog udgangspunkt i, at man ville lette erhvervslivets byrder. Han var muligvis for mistroisk, men var bekymret for, at det ville føre til lempelser i regler for inspektion og tilsyn. Hvad ville man ændre? Gik man over til det risikobaserede tilsyn? Det var efter Enhedslistens mening ikke ønskværdigt. Man lagde også op til brug af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. Den seneste indstilling fra Kommissionen var dog, at det ville være i et begrænset omfang. Betød det, at de så kun ville regulere de meget tekniske forhold om inspektion af ro-ro-færger? Regeringen mente i øvrigt, at alle passagerskibe burde omfattes, men man undtog fortsat skibe under 24 meter. Det ville komme til at berøre nogle færger i Danmark og offshoreservicebåde. Hvad var begrundelsen for det? De skulle så reguleres på nationalt plan, og hvad ville det så komme til at betyde? Det var ikke en fornøjelse at sejle på den slags både, så han håbede, at inspektionen af dem var i orden. Regeringen skrev også, at man uanset materiale – der havde åbenbart været en diskussion om stål kontra aluminium – ville arbejde for ens regler. Det lød logisk, at der skulle være det samme sikkerhedsniveau for alle typer materialer, men han kunne forstå, at der var uenighed mellem landene. Hvad var muligheden for at komme igennem med det synspunkt, som regeringen stod for?

Henning Hyllested gjorde opmærksom på, at der var nye materialer på vej. Man kendte det f.eks. fra Søby Værft på Ærø, der arbejdede med at lave kulfiberfærger. Det var glædeligt, at regeringen lagde vægt på at opretholde det nuværende sikkerhedsniveau, men samtidig sagde man, at der var nogle udstående tekniske knaster. Det var dem, han forestillede sig, at man ville gennemføre ved hjælp af delegerede retsakter. Det kunne Enhedslisten godt acceptere, men djævelen ligger ofte begravet i detaljen, og derfor var man på vagt. Inspektionsregimer afgjorde, om man kunne opretholde det nuværende sikkerhedsniveau. Han kunne forstå, at man ville gennemføre to inspektioner om året for højhastighedsfærger, hvoraf den ene er, når skibet er i rute. Man kunne kombinere det med et flagstatssyn, men indeholdt det inspektion af de søfarende ombord? Man var meget optaget af passagerne, men der var jo også mandskabet. Dertil ville Henning Hyllested også gerne vide, om man opretholder to inspektioner. Skete der en forringelse eller udvidelse af hidtidige inspektionsregime? Og hvad var ændringerne i havnestatskontrollen? Det var et ret vigtigt redskab for myndigheder at kunne give forbud mod sejladts til et skib, der ikke lever op til kravene. Man havde tidligere opereret med noget, der hed værftsdage, men det ændrede man på. Hvad gik ændringen ud på?

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvad begrundelse var for, at man i sin tid var nået frem til 20-sømilegrænsen? Hvad var politiets mulighed til at få adgang til oplysninger, og

hvordan sikre man, at oplysninger om navn, køn, nationalitet etc. var korrekte? På de fleste færger var der jo ingen personkontrol, så man kunne vel godt købe en billet til færge og sende naboen afsted. Hvad var værdien af nogle oplysninger, som ikke kunne kontrolleres?

Erhvervs- og vækstministeren svarede Henning Hyllested, at ændringerne efter regeringens mening ikke får betydning for sikkerheden generelt, for der var ikke lagt op til en lempelse af den. Det handlede om at gøre tingene smartere og lettere. Han kvitterede for Enhedslistens generelle forståelse for, at det kunne være fornuftigt med nogle ændringer. Ministeren måtte vende tilbage skriftligt vedrørende delegerede retsakter og den tekniske del. Det var korrekt forstået, at de delegerede retsakter indeholdt de mere tekniske aspekter. Man ville fjerne værstsstatskontrol, uden at det kom til at gå ud over sikkerheden. Det handlede om at strømline, og ministeren ville også vende tilbage med en skriftlig uddybning af det. Regeringen mente, at det samme sikkerhedsniveau i princippet bør gælde for alle passagerskibe – også dem under 24 meter. I forhold til gældende EU-regler havde der imidlertid været så brede muligheder for nationale tilpasninger, at der reelt ikke havde været tale om et fælles EU-regelsæt. Samtidig var sikkerhed for små passagerskibe mere afhængig af lokale forhold i de områder, de sejler i, hvilket bedst kan reguleres i national lovgivning. Det havde medført, at et stor flertal af medlemslandene havde ønsket, at mindre passagerskibe ikke blev omfattet af forslaget, men fremover blev reguleret af nationale regler, hvilket umiddelbart ville fastholde status quo med hensyn til regulering.

Ministeren påpegede, at EU-reglerne for skibenes materiale gjaldt for stål, men at man ville udvide dem til også at omfatte aluminium. Komposit var ikke omfattet og ville heller ikke blive det med ændringerne. Han ville lave et notat, der beskrev udviklingen på området. På spørgsmålet om offshorefartøjer svarede ministeren, at regeringen ønskede at holde offshore- og servicefartøjer ude af direktivet, fordi passagerskibsreglerne ikke tilvejebringer optimal sikkerhed for det operationsmønster, som sådanne skibe har. De anløber bl.a. vindmøller på åbent hav. Man ønskede at fastholde sikkerhedsniveauet i inspektionsdirektivet og samtidig reducere byrderne for erhvervslivet, og som de aktuelle regler var, skulle man på nogle skibe foretage den samme inspektion to gange på et skib samme dag, men med to forskellige hjemler. Med det nye direktiv kunne man foretage en inspektion en gang, hvilket også var en udtryk for, at man forsøgte at gøre det på en smartere måde uden at kompromittere sikkerheden.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at 20-sømilegrænsen er en global grænse, som var under debat i EU. Om politiets rolle sagde han, at der var tale om en frivillig afgivelse af oplysninger, det var ikke en kontrol. Data skulle bruges til redningsopgaver. Han ville lave et dybdegående svar på det aspekt også.

Formanden gik ud fra, at ministeren også ville følge op på de meget tekniske dele af spørgsmålene.

Carsten Kudsk nævnte, at Rederiforeningerne i indsigelsen skrev, at det var svært ved at se værdien i, at passagerantallet skulle indrapporteres til National Single Window, Safe

Sea Net. De havde allerede investeret i nogle systemer til registrering af passager og nævnte, at de ikke havde de bedste erfaringer med det nye system. Rederiforeningernes bekymringer skulle vel også tages i betragtning. Kunne det eksisterende system ikke bruges?

Christiana Egelund meddelte, at Liberal Alliance støttede forhandlingsoplægget og var enig i regeringens linje i forhold til passagerskibsdirektivet og inspektionsdirektivet. Hun var også udtryk for en bekymring for passagerregistrering, opbevaringspligten og de byrder, som den måtte pålægge rederierne. Hun opfordrede til, at det nye system blev så lidt byrdefuldt for virksomhederne som muligt.

Henning Hyllested så frem til det skriftlige svar og sagde, at med de tilkendegivelser, som ministeren var kommet med, om at der ikke ville finde lempelser sted – først og fremmest i inspektionsregimet – var Enhedslisten indstillet på at tilslutte sig forhandlingsoplægget. Dog havde ministeren sagt, at man formelt set kunne overgå til en inspektion af ro-ro-skibene mod de gældende to. Det så han ikke som en lempelse. Hvorfor skulle det være smartere? Han kunne godt se, at det kunne kombineres med en flagstatskontrol, men blev den inspektion af ro-ro-færger, der så blev "til overs", foretaget i rutefart? Han havde forstået det sådan, at af de to inspektioner var kun den ene i rute, mens den anden ikke behøvede at være det. Han syntes, at det var skidt, at komposit ikke indgik, for det kom man alligevel til at forholde sig til i løbet af ganske få år. Men p.t. var der ikke så mange fartøjer, hvori komposit indgik, så det fik ikke Enhedslisten til at ændre sin indstilling. Han kunne forstå, at der med hensyn til passagerregistreringsdirektivet havde været en diskussion om, hvorvidt nationalitet skulle være omfattet af en ny registrering. Hvad var regeringens holdning til det? Er det nødvendigt for at sikre passager – også i nødsituationer – at man kender deres nationalitet? De skal vel reddes under alle omstændigheder? Nu skulle man overgå til National Single Window-systemet, men hvor længe skulle data opbevares? P.t. lå de hos rederierne, og han kendte ikke grænsen for, hvor længe de måtte opbevares dem.

Kenneth Kristensen Berth var klar over, at formålet med at indhente oplysninger var retningsarbejde, men oplysningerne kunne vel også bruges til noget andet, når først de var der. Derfor var han meget interesseret i at kende politiets adgang til informationerne. Det var nemt at tilgå passageroplysninger for flyrejsende, men med færgepassagerer var det en større udfordring. Han ville gerne have et skriftligt svar fra ministeren. Dansk Folkeparti støttede forhandlingsoplægget.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at han nok skulle sørge for en yderligere skriftlig uddybning som svar på hans spørgsmål. Han bemærkede, at registrering i forbindelse med grænsekontrol også hørte ind under Ministeriet for Udlændige, Integration og Bolig, så for at kunne svare så præcist som muligt, skulle man indhente en dækkende gennemgang fra det ministerium.

Til Carsten Kudsk sagde han, at planen var, at det skulle blive mindre byrdefuldt, og at det var afsæt for, at regeringen syntes, at det var en god idé. Der var gældende regler, der ikke

gav mening. Overordnet set mente han, at det gik i den rigtig retning for erhvervet, og ville gerne uddybe nogle af rederiforeningernes bekymringer om det konkrete system. Noget handlede vist også om systemets indretning. Ministeren slog fast, at der ikke var tale om at gå på kompromis med sikkerheden, men om, hvordan man kan indrette sig smartere. Det var rigtigt opfattet af Henning Hyllested, at kun den ene inspektion var i rute. Om skibenes materiale havde ministeren tilkendegivet det danske synspunkt, men de andre landes holdninger spillede jo også ind. Data blev opbevaret hos rederierne under hensyn til persondatalovens beskyttelsesregler. Kommissionen foreslog i direktivforslaget, at de pågældende data blev slettet hos rederiet, når de ikke længere var relevante. Det ville han også uddybe i et notat, ligesom han ville vende tilbage til spørgsmålet om informationer om nationalitet.

Henning Hyllested sagde, at ministeren ikke havde svaret på spørgsmålet om, hvorvidt man overgår fra to til en inspektioner, eller har mulighed for at nøjes med en inspektion, der finder sted i rutefart i stedet for nu to. Det ville han opfatte som en forringelse og ville på den måde være forbeholden over for at bakke op om forhandlingsoplægget. Det skulle ses i forhold til flagstatskontrollen – skulle det forstås sådan, at den kunne erstatte en egentlig inspektion af en ro-ro-færge? Det var ikke ligegyldigt, hvad en flagstatskontrol indeholdt – herunder om man også der tjekkede forholdene for de søfarende ombord på skibene.

Erhvervs- og vækstministeren uddybede, at det ville blive to inspektioner – en i flagstaten og i en rutefart. Som han opfattede det, var det også Hennings Hyllesteds ønske. Der var p.t. krav om tre, fremover ville der blive krav om to.

Henning Hyllested skulle være helt sikker: P.t. var det sådan, at man gennemførte to egentlige inspektioner og en flagstatskontrol, så man gik fra tre til to?

Erhvervs- og vækstministeren bekræftede det. Han ville vende tilbage med en udførlig redegørelse til Henning Hyllested.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen havde ytret sig imod det.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3507 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 8.-9. december 2016

Transportministeren ville gennemgå dele af dagsordenen for det kommende rådsmøde for EU's transportministre den 1. december 2016. Der var i alt fem sager på dagsordenen. To af sagerne var hans ressort, og tre af sagerne var på søfartsområdet under erhvervs- og vækstministerens ressort. Alle sager var til orientering.

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for så vidt angår tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser (tilgængelighedsdirektiv)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2015) 0615

Rådsmøde 3507 – bilag 1 (sammenfatning)

KOM (2015) 0615 - svar på spm. 1 om regeringens måde at opgøre de forventede økonomiske konsekvenser af tilgængelighedsdirektivet på, fra transport- og bygningsministeren

KOM (2015) 0615 – bilag 3 (henvendelse af 8/6-16 fra Danske Handicaporganisationer om EU's tilgængelighedsdirektiv)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 838 (side 1105, senest behandlet i EEU 10/6-16)

Transportministeren: Den første sag, jeg vil fremlægge for udvalget, handler om fastsættelsen af tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser. Kravene har overordnet til hensigt at sikre, at personer med et handicap har bedre adgang til produkter og tjenesteydelser på det indre marked. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet om beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik den 8. december 2016 til fremskridtsrapport.

Hovedformålet med forslaget er todelt. For det første sigtes der mod at fremme vilkårene for erhvervsdrivende, som i dag står over for forskellige og ofte modstridende nationale tilgængelighedskrav, der hindrer dem i at drage fordel af det indre markeds potentiale. For det andet skal forslaget støtte medlemsstaternes indsats for at leve op til deres nationale forpligtelser og deres forpligtelser i medfør af FN's konvention om rettigheder til tilgængelighed for personer med et handicap.

Direktivets anvendelsesområde er meget bredt og omfatter en lang række produkter og tjenesteydelser, herunder på transportområdet og inden for e-handel, finansielle tjenester og audiovisuelle medietjenester. Direktivet indeholder tilgængelighedskrav til f.eks. hæve-, billet- og checkinautomater samt hjemmesider, e-bøger m.v.

Regeringen støtter intentionerne om at forbedre adgangen til produkter og tjenesteydelser

på det indre marked og støtter i den forbindelse også den overordnede målsætning om at skabe bedre adgang til varer og tjenesteydelser for personer med handicap. Det er både godt for danske producenter og tjenesteydere, hvis der bliver etableret fælles europæiske standarder og krav, så de kan sælge deres produkter og tjenesteydelser i hele unionen. Det er samtidig godt for de handicappede, da det bliver nemmere for dem at færdes i Danmark og i resten af EU. Dog er det vigtigt, at der ikke kun fastsættes nye regler for at sikre ensartede krav, men at reglerne rent faktisk også virker som et instrument, der nedbryder de relevante barrierer på det indre marked.

Regeringen mener derfor, at direktivets fokus bør være på målrettede og relevante tiltag, der nedbryder barrierer for både producenter og handicappede. Samtidig er det vigtigt, at direktivets bestemmelser giver mulighed for valgfrihed med hensyn til, hvordan tilgængelighedsforpligtelsen opfyldes. Derfor bør det fremgå af direktivet, at hvis andre teknologier eller tiltag kan opfylde samme funktion, som er beskrevet i forslaget, bør disse også kunne opfylde tilgængelighedsforpligtelsen. Dette er vigtigt for at sikre, at den nye regulering frembringer den bedste og billigste måde at opfylde et givent formål på.

Endelig er det vigtigt, at tilgængelighedskravene kan implementeres på en smart måde. Med det mener jeg, at det er afgørende, at den regulering, som virksomhederne underlægges, er målrettet, utvetydig og fleksibel, da det hindrer unødigt bureaukrati og understøtter vækst for bl.a. danske virksomheder.

Nogle af de sektorer, som er omfattet af direktivet, er kendetegnet ved langsigtede og omkostningstunge beslutninger. Det er derfor vigtigt, at det er de rette tiltag, der iværksættes, for at sikre at disse ikke bliver uforholdsmæssig dyre. I den forbindelse er det vigtigt at afveje, hvorvidt de enkelte områder af direktivet i nogle tilfælde er bedre tjent med at blive reguleret i sektorlovgivningen fremfor i et samledirektiv. Dette vil dels sikre, at der ikke finder dobbeltregulering sted, dels sikre et bedre lovgivningsmæssigt overblik. Det giver gennemsigthed i lovgivningen, der er til gode for de handicappede.

Forhandlingerne af direktivet er stadig på et tidligt stadie, selv om der har været arbejdsgruppemøder både i foråret under det hollandske formandskab og her i løbet af efteråret under det slovakiske formandskab. En række lande har stadig fokus på at forstå forslagets betydning, rækkevidde og konsekvenser. Der er generelt opbakning til formålet om at sikre bedre tilgængelighed. Der er samtidig blandt en række lande en væsentlig skepsis i forhold til de konkrete elementer i forslaget. Bl.a. fordi forslagets anvendelsesområde er så bredt, vil forslaget påvirke en bred kreds af virksomheder. På den baggrund er det vigtigt at sikre, at fordelene ved forslaget står mål med de byrder, som forslaget medfører.

Forhandlingerne viser gode takter. I de seneste kompromisforslag har formandskabet indarbejdet flere reelle imødekomelser set i forhold til regeringens holdning. Regeringen er derfor i særlig grad opmærksom på at sikre, at forslagets nationale omkostninger er pro-

portionale, og at forslaget ikke pålægger erhvervslivet eller staten uforholdsmæssige økonomiske byrder i form af krav til tilgængelighed, særlig set i forhold til den forventede udvikling. Det er regeringens foreløbige vurdering, at forslaget som fremlagt af Kommissionen vil have betydelige statsfinansielle konsekvenser og pålægge erhvervslivet væsentlige byrder. Regeringen følger derfor forhandlingerne tæt.

Kenneth Kristensen Berth var ikke imod at øge tilgængelighed for handicappede, men han var ikke sikker på, at det var noget, EU skulle diktere. Han spurgte, hvordan den udtalelse, der var kommet fra Rådets Juridiske Tjeneste om hjemmelsgrundlag, havde påvirket regeringens holdning til forslaget. Udtalelsen indikerede, at dele af forslaget kunne række ud over indre marked delen og vedrøre ting, der var national kompetence. Ville regeringen lægge op til, at man skulle håndtere de EU-retslige ting, der relaterer sig til indre marked, eller skulle man holde den mere generelle tilgængelighedsdagsorden uden for og lade den være op til nationalstaterne?

Transportministeren svarede, at man på trods af indvendingerne ønsker at have opmærksomhed på tilgængelighed. Regeringen havde også spurgt til det og mente, det var inden for skiven. Men hvis det blev aktuelt, og Rådets Juridiske Tjeneste gjorde alvor af sin udtalelse, ville det gælde for hele EU. Regeringen havde endnu ikke oplevet, at det var det, der var problemet i forslaget. Han medgav, at Den Juridiske Tjeneste kunne komme ind på et senere tidspunkt, så man fulgte den nøje, men havde ikke grund til at hejse flaget nu.

2. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

FO/L Punkt 5. Rådsmøde nr. 3505 (transport, telekommunikation og energi - transport (luftfart) og telekommunikationsdelen) den 1.-2. december 2016

Energi-, forsynings- og klimaministeren ville forelægge tre sager for udvalget, som alle var sat på dagsordenen for telerådsmødet den 2. december 2016. De tre sager handlede om WiFi4EU, Kommissionens pakke om revisionen af EU's teleregulering og roaming-forslaget. WiFi4EU-forslaget blev forelagt til forhandlingsoplæg, mens de øvrige sager var til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles regler for civil luftfart og om oprettelse af et europæisk luftfartssikkerhedsagentur, og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 – EASA-forordningen

– *Generel indstilling*

KOM (2015) 0613

Rådsmøde 3505 – bilag 3 (samlenotat side 3)

KOM (2015) 0613 - svar på spm. 1 om, hvilke lande der ikke er positivt stemt over for risiko- og performancebaseret regulering, og hvad deres begrundelse er, fra transport og bygningsministeren

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 780 (side 1034 FO, forhandlingsoplæg forelagt 3/6-16)

Transportministeren: Den næste sag, jeg vil fremlægge for udvalget, er forslaget om revision af forordning om fælles regler for civil luftfart og om det europæiske luftfartssikkerhedsagentur, European Aviation Safety Agency (også kaldet EASA). Forslaget er sat på det kommende rådsmøde for transport, telekommunikation og energi den 1. december til generel indstilling.

Det overordnede formål med forslaget er at skabe en lovgivningsramme for flyvesikkerhed i EU, der kan håndtere de udfordringer, som den europæiske luftfartssektor vil stå over for de kommende 10 til 15 år. Et nøgleelement i forslaget er, at man vil introducere en såkaldt risiko- og performancebaseret tilgang til sikkerhedsreglerne. Det skal sikre, at de sikkerhedskrav, der stilles til virksomhederne, er proportionale med den risiko, reglerne skal honorere. Og så skal forslaget sikre en bedre sammenhæng mellem flyvesikkerhed, security og miljøbeskyttelse.

Fra dansk side har vi været positivt indstillet over for introduktionen af en risiko- og performancebaseret tilgang til reguleringen af området, og at anvendelsesområdet for EASA udvides, så EASA bl.a. kan udarbejde fælleseuropæiske regler for droner. Det er jo noget, vi er langt fremme med her i Danmark.

Regeringen finder det særlig vigtigt, at der navnlig til mindre droner skabes ensartede produktsikkerhedskrav, som fremmer et fælleseuropæisk og konkurrencedygtigt marked. Regeringen har samtidig været meget optaget af at sikre, at Danmark fik en positiv tilkendegivelse fra Kommissionen om, at SAS kan bevare selskabets nuværende forretningsmodel, og at det tilhørende fællesskandinaviske tilsyn med SAS kan fortsætte. Det er med glæde, at jeg kan konstatere, at forslaget indeholder en artikel, som kan sikre, at SAS-modellen kan fortsætte. Det brugte vi en del tid på, sidst vi snakkede om forslaget. Forslaget giver herudover mulighed for, at myndighedsansvar og tilsyn kan overføres til andre medlemsstater. Hensigten er at bidrage til et mere fleksibelt og omkostningseffektivt myndighedstilsyn med organisationer.

Jeg vil med det samme understrege, at der er tale om et frivilligt system, som medlemsstaterne selv vælger, om de vil benytte sig af. Der er altså ikke nogen tvang. Det, at systemet er frivilligt, er vigtigt for Danmark, idet vi ikke vil kunne overføre ansvaret for myndighedsopgaver til andre medlemsstater, da dette ligger uden for grundlovens bestemmelser om suverænitetsafgivelse. Jeg siger det bare, fordi jeg godt kunne forestille mig, at der ville være medlemmer, der spørger til det. Systemet åbner også op for, at en medlemsstat kan overføre ansvaret for udvalgte opgaver til agenturet. Denne del af ordningen vil Danmark kunne bruge, hvis vi ønsker det.

Samlet set er jeg meget tilfreds med fremgangen i forhandlingerne, og vi kan fra dansk side støtte op om det seneste forslag, der behandles på det kommende rådsmøde.

Henning Hyllested sagde, at Enhedslisten altid udtalte sig kritisk om risikobaseret tilsyn. Det indebærer bl.a., at man udpeger nogle højrisikovirksomheder eller grupper af virksomheder. Hvad forestillede man sig, at det risikobaserede tilsyn skulle rette sig imod – enkelt-selskaber eller grupper af selskaber? Han var også meget optaget af arbejdsforholdene ombord, som varierer meget og påfører en række europæiske luftfartsselskaber helt ekstremt urimelige konkurrence. Var arbejdsforhold også omfattet af risikobaseret tilsyn?

Transportministeren sagde, at tilsynsfrekvensen ville komme an på de enkelte selskabers risikoprofil, sådan at en høj risiko ville føre til mere tilsyn og en lav risiko ville føre til mindre. Ministeren troede, han vidste, præcis hvad Henning Hyllested mente, han skulle være opmærksom på. Og ministeren delte synspunktet. Det var fint nok at differentiere mellem høj og lav risiko, men ud fra hvilke definitioner? Det var svært at finde ud af, hvad man havde tænkt sig, og det var også derfor, forslaget kun var på til orientering. Det var også blevet sagt på den høring om luftfart, som Henning Hyllested også havde været til. Det var svært at se, hvor EASA ville lande henne. Han ville ikke lægge hovedet på blokken, men når regeringen spurgte til, hvordan tilsynet ville foregå, så ville man inddele det i nogle grupper. Hvordan man definerede høj og lav risiko, kunne han ikke svare på.

Henning Hyllested sagde, at man netop var kritisk over for risikobaseret tilsyn, fordi definitionerne er uklare, og hvem er det så, der slipper gennem nåleøjet? Det var forskellen fra et inspektionsregime, hvor man kommer ud til alle. Han regnede med, at ministeren ville

vende tilbage, når han vidste mere. Henning Hyllested var klar over, at ministeren også anså luftfartspersonalets arbejdsforhold som helt essentielle. Når selskaber som SAS havde svært ved at klare sig i konkurrencen, var det, fordi de tilbød ordentlige arbejdsforhold.

Transportministeren var helt enig. Han lovede, at selv om det var nogle tekniske spørgsmål, havde han hørt det så mange gange, at han vidste, at man kunne gøre en masse skematisk op, men det ville kræve handling, og at man var mange, der ville se på personalets forhold, både piloter og kabinepersonale. Da man sidst diskuterede det i udvalget, var det for at kunne give kommissæren mandat til forhandlinger om luftfartsaftaler. Han havde talt med kommissæren siden, og spørgsmålet var nok bedst egnet til at diskutere der, hvor man plejer at gøre det. Han understregede, at han lå fuldstændig på den linje. Det var vigtigt at se på arbejdsforholdene, så der var lige vilkår og ordentlige overenskomster. Han glædede sig til at vende tilbage og forhåbentlig kunne gøre udvalget klogere.

L 2. Forslag om Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om luftfartsaftaler mellem EU og Armenien

– *Generel indstilling*

KOM (2015) 0598, KOM (2015) 0604

Rådsmøde 3505 – bilag 2 (fortroligt) (samlenotat)

KOM (2015) 0598 – bilag 3 (kopi af svar på TRU spm. 607, om status vedr. Kommissionens luftfartsstrategi)

EUU alm. del (16) – bilag 149 (fortroligt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 779 (fortroligt) (side 1038 FO, forhandlingsoplæg forelagt 3/6-16)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

4. Elektronisk kommunikation

a) Kommissionens forslag om en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0590

Rådsmøde 3505 – bilag 5 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

b) Forslag om oprettelsen af Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0591

Rådsmøde 3505 – bilag 5 (samlenotat side 16)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den næste sag, som jeg vil forelægge, omhandler Kommissionens nyligt fremsatte pakke på teleområdet. Ud over WiFi4EU-forslaget består pakken af følgende fire sager:

- forslaget til et europæisk kodeks for elektronisk kommunikation, forslaget om oprettelsen af sammenslutningen af Europæiske tilsynsmyndigheder inden for elektronisk kommunikation – også kaldet BEREC-forslaget,
- meddelelsen om 5G for Europa og
- meddelelsen om gigabitsamfundet.

Formandskabet ønsker at behandle de fire sager under et på rådsmødet og lægger op til, at der skal være en politisk drøftelse af pakken. Da pakken først blev fremsat af Kommissionen i midten af september i år, er der tale om en første indledende drøftelse. Formålet er altså ikke at træffe beslutninger nu.

Jeg forventer, at drøftelsen på rådsmødet særligt vil fokusere på, hvordan vi får de bedst mulige rammer for udbredelsen af højhastighedsforbindelser i hele EU. Regeringen lægger derfor vægt på, at den fremtidige regulering på teleområdet i størst mulig udstrækning forbedrer konkurrencen på telemarkedet i Europa. Udgangspunktet bør fortsat være at opnå effektiv konkurrence ved en markedsbaseret og teknologineutral tilgang. Mulighederne for at forenkle og modernisere reguleringen skal desuden følges, så vi kan skabe lige vilkår for alle virksomheder og reducere de administrative byrder, hvor det er muligt.

Regeringen er desuden enig med Kommissionen i, at det er et vigtigt mål for reguleringen på teleområdet at understøtte udbredelsen af højhastighedsnet. Det er derfor vigtigt at sikre, at de tiltag, der iværksættes for at sikre dette, også er de rigtige.

Regeringen kan støtte flere af de foreslåede tiltag til at nå målene, men er samtidig på enkelte punkter umiddelbart skeptisk over for visse af de foreslåede tiltag. Det drejer sig særlig om frekvensområdet og forsyningspligten på bredbånd. Det er f.eks. vigtigt at sikre, at de nationale udgifter til forsyningspligten for bredbånd står mål med forslagets fordele. For så vidt angår 5G-tjenester, støtter regeringen målene om en hurtig udvikling og udrulning af 5G-tjenester til gavn for forbrugere og virksomheder.

Når dette er sagt, skal det dog samtidig understreges, at vi i dette indledende stadie stadig er i gang med at analysere de nærmere detaljer i Kommissionens forslag med henblik på bl.a. at kunne foretage en ordentlig vurdering af konsekvenserne.

5. Kommissionens meddelelser:

a) Meddelelse om "5G for Europa"

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0588

Rådsmøde 3505 – bilag 5 (samlenotat side 22)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

b) Meddelelse om gigabitsamfundet

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0597

Rådsmøde 3505 – bilag 5 (samlenotat side 26)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Punkt 5 blev diskuteret under et med punkt 4.

6. Forslag til forordning om regler for engrosmarkederne for roaming

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0399

Rådsmøde 3505 – bilag 5 (sammenfatning side 33)

KOM (2016) 0399 – spørgsmål 1 (spm. om nuancerne i holdningerne blandt de sydeuropæiske EU-lande)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (16) – bilag 156 (side 139 FO, forhandlingsoplæg forelagt 28/10-16)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den næste sag på dagsordenen omhandler forslaget om roamingengrosmarkeder. Da det er lidt under en måned siden, at jeg forelagde dette forslag for udvalget til tidligt forhandlingsoplæg, vil jeg ikke gennemgå forslaget og regeringens holdning hertil på ny. Jeg kan blot oplyse, at formandskabet har sat sagen på dagsordenen for rådsmødet til generel indstilling, det vil sige en første politisk aftale i Rådet.

Formandskabet har foreslået, at Rådets udgangspunkt for forhandlingerne med Europa-Parlamentet skal være et engrosprisloft for data, der samlet set ligger 14 pct. under det niveau, som Kommissionen har foreslået. Det sker gennem en såkaldt trappestigemodel, der indebærer, at engrosprislofterne gradvis sænkes over en 5-årig periode. Det er et skridt i den rigtige retning, men det er dog ikke nok endnu. Desværre ser det ud til, at et snævert kvalificeret flertal i Rådet kan støtte dette som udgangspunkt for forhandlingerne med Parlamentet.

Til gengæld er det opmuntrende, at mange i Parlamentet ser ud til at være enige i behovet for lavere engrosprislofter. Regeringen vil derfor benytte enhver lejlighed, herunder rådsmødet, til at trække forslaget i den rigtige retning. Regeringen vil derudover fortsætte sit arbejde for at holde sammen på gruppen af ligesindede lande, der i lighed med Danmark ønsker lavere prislofter. Hermed kan vi også fremadrettet som del af en større gruppe af lande opretholde presset.

7. Forslag om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0285

Rådsmøde 3505 – bilag 5 (sammenfatning side 42)

KOM (2016) 0283 – bilag 2 (præsentationer fra teknisk gennemgang af E-handelspakken 1/9-16)

EU-note (15) – E 49 (EU-note af 2/6-16 om nye forslag til fremme af handel på nettet)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Transportministeren: Den anden sag, jeg vil fremlægge for udvalget, er et forslag om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet om transport, telekommunikation og energi den 2. december 2016 til fremskridtsrapport. Forslaget er en del af Kommissionens e-handelspakke fra den 25. maj 2016, som skal understøtte og stimulere væksten i den grænseoverskridende e-handel.

Formålet med forslaget er at gøre de nationale forvaltningsmyndigheders tilsyn mere effektivt. Desuden skal der skabes større gennemsigtighed, for så vidt angår tilgængelighed og priser for forskellige grænseoverskridende pakkeposttjenester. Endelig skal konkurrencen fremmes.

Forhandlingerne af forslaget går langsomt fremad. Flere lande støtter grundlæggende formålet med forordningen om at øge konkurrencen og sænke priserne. Nogle lande har også rejst spørgsmålet om, hvorvidt det er realistisk at opnå mere konkurrence og lavere priser gennem tiltag såsom transparens og øget tilsyn. Flere lande har også tilkendegivet, at de ikke efterspørger prisregulering. Landene har i den forbindelse peget på, at der er en risiko for at reguleringen vil skabe unødigt bureaukrati og efterfølgende administrative byrder.

Regeringen mener, at det digitale indre marked bør kendetegnes ved åbenhed over for digital innovation og konkurrence, hvor fokus er på at sikre lave adgangsbarrierer for nye digitale virksomheder og på at undgå protektionistiske tiltag. Regeringen støtter intentionerne om at sikre en bedre integration af det digitale indre marked ved at fjerne de barrierer, der forhindrer forbrugerne i at købe ydelser på tværs af grænser og virksomhederne i at sælge ydelser på tværs af grænser. Regeringen støtter den del af forslaget, som vedrører indsamling af oplysninger om pakkeleveringsvirksomhederne og deres aktiviteter, f.eks. de tjenester de tilbyder og deres salgsbetingelser. Disse oplysninger ses som relevante forbrugeroplysninger.

Regeringen mener ikke, at der er behov for at skærpe tilsynet med de befordringspligtige postvirksomheders priser, da der er tale om et velfungerende marked. Derfor vurderes kravet om et skærpet tilsyn med disse virksomheders prissætning at påføre myndighederne unødvendige byrder. Regeringen støtter heller ikke forslaget om, at de befordringspligtige virksomheders priser reguleres. Det er muligt, at der om få år ikke længere er udpeget en befordringspligtig virksomhed, og at befordringspligten vil blive håndteret af markedet. Dette er i øvrigt forudsat i postdirektivet som en mulighed.

Kenneth Kristensen Berth undrede sig over, at man i vore dage kunne finde på at indføre de facto-priskontrol af pakkeleveringsmarkedet. Hvordan vurderede ministeren muligheden for, at det blev gennemført?

Energi-, forsynings- og klimaministeren delte synspunktet. Det var der en række andre lande der også gjorde, men han havde før været mere klar over, hvad de forskellige lande mente, end han var nu. Så længe man holder sig til den del af forslaget, der går på at fremme konkurrencen og gøre det billigere, så var regeringen med. Det andet stod ikke lysende klart for ministeren, men det håbede han det ville gøre efter næste rådsmøde, hvor han havde lagt nogle bilaterale møder ind. Det gik ikke ligefrem stærkt. Han ville gerne oversende svaret, men det krævede, at man fik lidt nærmere besked om de andre landes holdninger. Man fik ikke lige så klare meldinger på området, som man ofte gjorde. Han troede, det havde at gøre med befordringspligten, som man også diskuterer. Helt overordnet arbejdede regeringen for at få den begrænset.

FO 8. Forslag om fremme af internetkonnektivitet i lokalsamfund (WiFi4EU)

– *Delvis generel indstilling/fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0589

Rådsmøde 3505 – bilag 5 (sammenfatning side 56)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Sagen, som jeg vil forelægge, drejer sig om Kommissionens forslag om WiFi4EU. Sagen forelægger jeg til forhandlingsoplæg.

Sagen er på rådsmødet til delvis generel indstilling. Den delvise generelle indstilling dækker alt andet end finansieringsdelen af forslaget, hvor Kommissionen har foreslået, at der afsættes ca. 895 millioner kr. til initiativet. Finansieringsdelen af forslaget behandles i regi af EU's budgetforhandlinger. Forslaget er højt prioriteret af Kommissionen, der presser på for, at forslaget kan komme til at gælde fra 2017.

Forslaget skal tilskynde offentlige myndigheder og udbydere af offentlige tjenester til at tilbyde gratis trådløs internetadgang lokalt på centrale steder i det offentlige liv. Det kan f.eks. være offentlige administrationsbygninger, biblioteker, sundhedscentre, offentlige parker og pladser. Med initiativet lægges der op til, at EU selv finansierer ca. 6.000 hot-spot på tværs af medlemsstaterne.

FO Regeringen er enig i, at adgang til hurtigt bredbånd er væsentligt – både i relation til at udvikle det digitale indre marked, men også for borgernes brug af offentlige digitale tjenester. Regeringen kan derfor støtte forslaget og hensigten om, at de midler, der i sidste ende afsættes til initiativet, fordeles på en geografisk balanceret måde blandt medlemsstaterne. Regeringen arbejder dog samtidig for, at initiativet ikke unødigt fortrænger private investeringer i digital infrastruktur. Hvis vi skal bevare private virksomheders investeringslyst, er det vigtigt, at forslaget ikke skævvrider konkurrencen. Regeringen er derfor også positiv over for modeller, hvor wi-fi-tjenesten leveres af private leverandører.

Dermed er der særlig to hensyn, som skal balanceres. På den ene side har kommuner og regioner et rimeligt ønske om at kunne servicere deres brugere bedst muligt ved at tilbyde dem gratis wi-fi. På den anden side er der behov for gode rammer for fortsatte private investeringer, hvis vi ønsker en digital infrastruktur i verdensklasse. Jeg mener dog, at der er plads til at tilgodese begge dele.

Regeringen lægger endelig vægt på, at initiativet finansieres via omprioriteringer inden for EU's budget.

Nikolaj Villumsen nævnte, at regeringen ville modarbejde de dele af forslaget, der gik på, at det offentlige kunne sikre wi-fi-adgang i landområder. Mente ministeren, at det udelukkende skulle være private, der sikrede wi-fi-adgang, og at kommuner og stater ikke måtte tage initiativer til det?

Rasmus Nordqvist syntes, samlenotatet var tvetydigt, specielt forhandlingsoplægget. Han havde læst det forfra og bagfra uden at forstå, præcis hvad man ønskede mandat til. Ifølge oplægget fra Kommissionen var der mulighed for både private og offentlige initiativer. Og så ville man alligevel være positiv over for nogle modeller, hvor wi-fi-tjenesten leveres af private leverandører. Det var en mulighed, man havde, men der kunne være områder, hvor det var det offentlige, der ville tage initiativ til det. Det var det, der blev givet mulighed for med det her. Han bad ministeren uddybe, hvad det var for et mandat, han bad om.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at det var det rene galimatias, at EU blandede sig i, hvor man skal have trådløs internetadgang i Danmark. Det var ikke engang noget, Christiansborg skulle blande sig i. Hvor var nærhedsprincippet henne i denne sag? EU var forståeligt nok på vild jagt efter en eller anden form for vindingsag, der kunne øge populariteten, men forslaget gav ingen mening. Ifølge høringsvaret fra TDC var det direkte kontraproduktivt for den ambition, man i øvrigt havde, for 5G-netværk. Hvis EU ville gøre sig lækre over for europæerne, måtte man stå ved, at man havde afskaffet nærhedsprincippet, som totalt var tilsidesat her. Dansk Folkeparti kunne ikke støtte forslaget.

Jens Joel bad ministeren sætte flere ord på finansieringen af forslaget. Han kunne godt følge trangen til at udbrede wi-fi-adgangen, men hvis det alligevel var sådan, at kommunerne skal bede om penge, fordi de kun fik penge til etableringen og ikke til driften, som det fremgik af den sidste uges møde, var det sådan både-og. Man sikrer sig ikke wi-fi-adgang til alle, for der var ikke en 100-procentsoverensstemmelse mellem det, man ville sætte i gang, og finansieringen af det.

Rådsmødet lå først den 2.-3. december, og man havde lige haft besøg af en kollega fra Det Konservative Folkeparti, som sagde, at han ikke støttede mandatet. Jens Joel spurgte derfor, om mandatet ville ændre sig, hvis der kom en ny regering med andre partier end Venstre.

Christina Egelund sagde, at Liberal Alliance p.t. var et støtteparti til den siddende regering, og som sådan støttede de ikke forhandlingsoplægget. Hun havde en principiel indvending mod ordet gratis. Det hedder offentligt finansieret. Der ville ikke lige pludselig falde gratis internet ned fra himlen ud over hele Europa, og det var også derfor, man forholdt sig til finansieringen. Liberal Alliance støttede ambitionen om at få udbredt internet til så mange borgere i Europa som muligt. De troede bare ikke, at det var en opgave, der bedst blev varetaget ved politisk regulering. Når man stiller en pulje til rådighed for udbredelsen af internet, fulgte der i dette tilfælde forskellige krav med til udmøntningen, og det var en unødigt indblanding i markedet. Internetadgang kommer, hvis folk gerne vil have det, og nogle gerne vil udbyde det. Det er det, markedet kan.

Jan E. Jørgensen sagde, at Venstre støttede forhandlingsoplægget. Han betragtede wi-fi som infrastruktur på linje med strøm, vand, kloaker og veje. Han troede, denne debat ville lyde underlig om 10-15 år. Man kunne diskutere, hvor meget det offentlige skulle skubbe på udviklingen, og hvor meget der ville komme af sig selv. Men stort set al infrastruktur

initieres af det offentlige. Som man så det med forsyningssektoren, kunne man markedsføre det yderligere senere. Det ville også foregå sammen med private udbydere. Venstre havde ingen problemer med, at EU gik ind og støttede udbredelsen af wi-fi.

Formanden kom i tanker om en samtale, han havde overhørt mellem to borgmestre for nogle år siden. Den ene spurgte den anden om, hvad det der it var for noget. Det er ligesom kloakker, svarede den anden, lortet løber bare den anden vej.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede Nikolaj Villumsen og Rasmus Nordqvist, at princippet var, at kommunerne opstiller anlæg finansieret af EU, som så ville blive drevet af private – kommunerne ville nok ikke have ekspertise til det.

Ministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at EU ikke ville tvinge kommuner til at etablere wi-fi. Det var efter ansøgning, så dem, der havde lyst til at byde ind på opgaven, kunne gøre det. EU planlægger at etablere 6.000 hotspot, og Danmark ville sandsynligvis kunne få 60 af dem. Det ville være underligt at lade være med at bruge den mulighed.

Til Christina Egelund sagde ministeren, at det handlede om, hvorvidt borgere havde mulighed for komme på nettet eller ej. Der ville være nogle begrænsninger i det – både volumenmæssigt og tidsmæssigt. Typisk vil man få mulighed for at benytte wi-fi 1 time eller 2. Det ville også være begrænset hvilke datamængder, man vil kunne modtage.

Ministeren takkede Jan E. Jørgensen for opbakningen.

Rasmus Nordqvist var enig med Venstre i, at wi-fi var infrastruktur. Derfor gav det mening, at EU understøttede etableringen af wi-fi. Det var stadig ikke klart for ham, om det var Kommissionens oplæg, regeringen ville have mandat til at støtte. Hvad skulle man lægge i, at man ville arbejde for at unødigt fortrængning af private investeringer, og at man ville være positiv over for modeller, hvor wi-fi-tjenesten leveres af private leverandører? Ville regeringen ikke støtte forslaget, hvis der var mulighed for, at det også kunne være offentlige leverandører? Rasmus Nordqvist syntes egentlig, at Kommissionens forslag var godt.

Jens Joel var enig i, at wi-fi var en naturlig og nødvendig del af moderne infrastruktur. Han syntes, Rasmus Nordqvist havde ret i, at det var en lille smule uklart, hvad regeringen præcis bad om mandat til. Som han hørte ministeren, sagde han i sit andet svar, at det var kommunerne, der skulle søge om det. På den måde var de lokale beslutningstagere i førersædet. Men samtidig vil regeringen nødig tvinge private initiativer ud af det, og den tilskyndede til, at det skulle flyttes over på private aktører.

Det var ikke en joke, da han før undrede sig over, at to partier, der var på vej ind i regeringen, ikke støttede forhandlingsoplægget. Han bad derfor ministeren bekræfte, at mandatet ikke ville ændre sig, eller at han ville komme tilbage, hvis det gjorde.

Formanden opsummerede, at det var vigtigt at få præciseret formuleringen om forhandlingsoplægget.

Energi-, forsynings- og klimaministeren sagde, at kommunerne havde mulighed for at anlægge og drive anlæggene, hvis de ønskede det. Han mente bare, det ville være naturligt at give den opgave til private. Hvis han fik et mandat, ville det ikke ændre sig.

Rasmus Nordqvist nævnte, at regeringen skrev, at den ville være positiv over for modeller, hvor wi-fi-tjenesten leveres af en privat leverandør. Ville den også være positiv, hvis en offentlig myndighed i et andet EU-land vælger at gøre det på en anden måde?

Nikolaj Villumsen ville have det samme opklaret som Rasmus Nordqvist.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at regeringen ikke ville forhindre nogen i at gøre det sådan. Det var fuldstændig op til landene selv. For regeringen ville det naturlige være at lade private stå for det, som man plejede med hotspot.

Nikolaj Villumsen sagde, at Enhedslisten på den baggrund kunne støtte forhandlingsoplægget. Hvis markedet kunne løfte opgaven selv, ville man ikke have denne diskussion, men der fandtes områder, hvor det ikke var profitabelt at bygge infrastruktur. Derfor var der behov for politiske beslutninger.

Jens Joel sagde, at Socialdemokratiet kunne støtte, at EU agerede fødselshjælper for etableringen af denne infrastruktur.

Rasmus Nordqvist sagde, at det handlede om at få etableret infrastruktur i hele Europa. Derfor skulle EU selvfølgelig spille en rolle. Alternativet kunne støtte forhandlingsoplægget.

Rasmus Jarlov støttede ikke forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti havde ytret sig imod det.

9. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

**Punkt 6. Rådsmøde nr. 3505 (transport, telekommunikation og energi - energidelen)
den 5. december 2016**

Energi-, forsynings- og klimaministeren forelagde dagsordenens tre sager til orientering.

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningssikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0052

Rådsmøde 3505 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2016) 0052 – bilag 4 (udtalelse af 7/4-16 fra Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget om forslag til forordning om gasforsyningssikkerhed)

KOM (2016) 0052 – bilag 3 (faktaark om forslag til forordning om gasforsyningssikkerhed)

EU-note (15) – E 18 (EU-note af 11/3-16 om forslaget)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 760 (side 972 FO, forhandlingsoplæg forelagt 20/5-16)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den første sag på dagsordenen er Kommissionens forordningsforslag om gasforsyningssikkerhed. Der skal på rådsmødet være en politisk drøftelse af sagen. Jeg har senest forelagt sagen for Europaudvalget til forhandlingsoplæg forud for energirådsmødet i juni.

Kommissionens forslag indeholder en række nye tiltag, som skal forebygge og imødegå gasforsyningskriser i Europa. Det drejer sig først og fremmest om den såkaldte solidaritetsmekanisme og om en styrkelse af det regionale samarbejde og koordinering på gasområdet.

Sagen er blevet forhandlet i Rådets arbejdsgruppe, siden Kommissionen fremsatte forslaget i februar 2016. Rådet er endnu ikke klar til at træffe beslutning, men formandskabet har vurderet, at det kunne være nyttigt med en ministerdrøftelse for at sætte skub i forhandlingerne. Det skal ses i lyset af, at medlemsstaterne endnu er et stykke vej fra hinanden med hensyn til visse dele af forslaget. Det gælder især de nærmere bestemmelser om det regionale samarbejde, solidaritetsmekanismen og spørgsmålet om udveksling af oplysninger om kommercielle kontrakter.

Regeringen vil på rådsmødet forfølge de prioriteter, som jeg redegjorde for i udvalget i maj måned. Det gælder bl.a. ønsket om at sikre, at markedet – også i en krisesituation – kan fungere så længe som muligt, og en solidaritetsmekanisme, der går hånd i hånd med ansvarlighed. Solidaritetsmekanismen bør desuden alene kunne anvendes som en sidste udvej, når alle andre nødforsyningsværktøjer er taget i anvendelse og der er indgået en forudgående aftale mellem nabolandene om vilkårene.

2. Kommissionens vinterpakke

– *Præsentation*

Rådsmøde 3505 – bilag 1 (samlenotat side 9)

EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den anden sag på dagsordenen for rådsmødet omhandler den såkaldte vinterpakke.

Kommissionen forventes den 30. november 2016 at fremsætte en pakke, der kommer til at indeholde en lang række lovgivningsforslag på energiområdet om henholdsvis:

- energieffektivitet og energieffektivitet i bygninger,
- vedvarende energi,
- et nyt elmarkedsdesign og
- et forvaltningssystem for Energiunionen.

Den samlede lovgivningspakke kaldes i daglig tale vinterpakken og er en central del af implementeringen af EU's Energiunion.

Ved det kommende energirådsmøde forventes Kommissionen at præsentere indholdet af pakken og de enkelte lovgivningsforslag. Der forventes ingen substansdrøftelse af indholdet, da pakken vedtages lige før rådsmødet.

Regeringen støtter generelt op om Energiunionen og hilser i den forbindelse vinterpakken velkommen. Regeringen håber, at vinterpakken kan være med til at give et stort skub til udviklingen af et indre elmarked. Her skal Norden være en rollemodel for Europa i relation til at illustrere, hvordan vi sikrer en omkostningseffektiv integration af store mængder vedvarende energi. Det bør ske gennem omfattende handel over grænser, hvor vi får gavn af hinandens ressourcer.

Regeringens holdning til de konkrete lovgivningsforslag i pakken vil bero på en konkret vurdering og vil blive fastlagt, efter at disse forslag er blevet fremsat af Kommissionen.

3. Eksterne energirelationer

- *Statusopdatering fra Kommissionen - Udveksling af synspunkter*
Rådsmøde 3505 – bilag 1 (samlenotat side 12)
EUU alm. del (16) – bilag 153 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den sidste sag på dagsordenen er den eksterne dimension af EU's energipolitik. Formandskabet har lagt op til, at Kommissionen skal give en statusopdatering, og at der skal være en udveksling af synspunkter.

Energirådet drøftede i december 2013 – som opfølgning på et møde i Det Europæiske Råd – en rapport om udviklingen i den eksterne dimension af EU's energipolitik. Her blev det besluttet, at Rådet senest inden udgangen af 2016 skulle vende tilbage til sagen og gøre status for udviklingen.

Det slovakiske formandskab har forud for drøftelsen udsendt en note, der gør status for udviklingen af den eksterne dimension af EU's energipolitik siden 2013. Det fremhæves i noten blandt andet, at den eksterne dimension siden 2013 er blevet forankret i den europæiske energisikkerhedsstrategi fra 2014 og efterfølgende i den overordnede strategi for Energiunionen.

Regeringen ser generelt positivt på arbejdet med at sikre den fortsatte udbygning af EU's eksterne energipolitik. Regeringen ser også positivt på arbejdet med at styrke en koordineret og sammenhængende indsats, hvor EU taler med en stemme til en række eksterne aktører og organisationer på energiområdet.

Der er ikke på rådsmødet lagt op til en drøftelse af Nord Stream 2. Regeringen agter dog at benytte lejligheden til at minde om, at vi fra dansk side fortsat afventer Kommissionens vurdering af Nord Stream 2-projektets overensstemmelse med gældende EU-regler. Det sker i forlængelse af, at statsministeren også rejste spørgsmålet på Det Europæiske Råds møde i oktober.

4. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 13.57